KULTÚRA

ROČNÍK XX. – č. 3 **DVOJTÝŽDENNÍK ZÁVISLÝ OD ETIKY** 8. FEBRUÁRA 2017

Vydáva FACTUM BONUM, s. r. o. • Šéfredaktor TEODOR KRIŽKA • Redakcia: Sološnická 41, 841 04 Bratislava • mobil: 0911 286 452 • e-mail: kultura@orangemail.sk • Cena 1,50 €

Je Obrátenie Pavla. Významu
deň vysokého, ktorý ako vrchol
sa nad planinou vzniesol všednosti,
čnie po oblohu ľudskej pamäti
a zreteľ jej, nech po obzore času
či priestoru bol zblúdil kamkoľvek
zo zvedavosti, zmyslov za vnadou,
za pastvou túh, sťa magnetický pól vše
pritiahne razom k sebe. Aspoň tak

Je Obrátenie Pavla

to býva u mňa každú ročnicu;
nie div, bo deň ten vskutku vrcholí
mi v živote. (Čím, ovšem, nechlúbim sa
ni najmenej; ni zďaľa nenarážam,
nehľadám spojiva… Viem hlboko,
ach, do dna duše viem, že nie som hoden
ramienka odpäť u obuvi tomu

PAVOL ORSZÁGH HVIEZDOSLAV

na ceste k Damašku; lež, hľa, i on
bol vyvolenou trebárs, ale preds'
len nádobou: tým viac my trpaslíci
sme iba nástrojmi, ichž božská ruka
upotrebuje, jak chce, obracia
za svojím väčším-menším účelom:
nuž, jej len česť…) I znova povýšený,
že pamätný ten zasvitol ma deň,
som vďaka jemu nad dní plochosť, totú
step bezotvárnu; z bežnej koľaje
povyšinutý opäť na prieval,
čo rozhraním je plytkých, zbahnatelých
vôd prítomnosti vôkol; zároveň
uspôsobený na široký prehľad
po minulosti dieloch, odťatých
včerajška brázdou; k tomu pohnutý
i popchnutý, si zo skúseností
už vydať počet —

(Pokračovanie na 3. strane)

Dňa 20. januára 1842 sa v Ríme židovskému liberálnemu právnikovi a bankárovi Alphonsovi Ratisbonnovi (1814-1884) zjavila Panna Mária. Ratisbonne sa narodil roku 1814 v Strasbourgu, študoval právo v Paríži, a hoci pochádzal z tradičnej židovskej rodiny, zastával moderné ateistické názory. Ku katolicizmu mal veľmi negatívny vzťah po konverzii svojho brata Teodora, ktorý sa stal roku 1830 kňazom. Rozhodol sa oženiť so svojou 16-ročnou neterou. Kým mala dovŕšiť vek potrebný ku svadbe, chcel cestovať po Európe a pokračovať ďalej na východ. 20. januára 1842 vošiel do kostola Sant'Andrea delle Fratte v Ríme, kde mal videnie Panny Márie. Táto udalosť zmenila jeho srdce natoľko, že sa nechal pokrstiť a pri krste prijal meno Maria. Ešte v júni toho istého roka vstúpil ako Marie-Alphonse k jezuitom a roku 1848 bol vysvätený za kňaza. Spolu s bratom Teodorom založili roku 1843 rád Matky Božej zo Sionu (Notre-Dame de Sion) zameraný na konverziu židov a moslimov na kresťanstvo. Po súhlase pápeža Pia IX. vystúpil z jezuitského rádu a presťahoval sa do Izraela, kde sa venoval sirotám a misionárskej činnosti. V Ejn Kerem postavil ženský kláštor. Tam aj roku 1884 zomrel.

Epocha nová

Teodor Križka

Máme teda za sebou prvé dni od nástupu Donalda Trumpa do úradu prezidenta USA, ktoré boli donedávna obremenené zodpovednosťou za poriadok sveta. Toto bremeno však v určitom čase prestali brať ako službu národom, ale ako svojvôľu. Vychovávali si všade svoje médiá, svoj tretí sektor, svojich lídrov politických strán, medzi ktorými sa odohrával tzv. demokratický diskurz. Diskurzv, ako vieme, nebol demokratický a slobodný. Bolo to iba permanentné ozvučovanie hotových floskúl, ktoré si osvojovali šikovní mládenci a slečny a ich starší kolegovia, ktorí sa tvárili, že nemusia nijako myslieť, nijako pochybovať, nijako sa namáhať, stačí dobre hrať svoju rolu.

Na pozadí tohto divadielka sa odohrávali revolúcie a vojenské konflikty, ktoré mali za účel odstraňovať režimy neochotné vstupovať do tohto hereckého tímu s takou rýchlosťou, akú požadovali usmievaví páni Bieleho domu.

Ale kosa narazila na kameň. Na konflik v Gruzínsku, v Sýrii, na Ukrajine. Ukázalo sa, že predsa len treba rozmýšľať. Že nepôjde všetko tak hladko. Že si prosto treba sadnúť za rokovací stôl a pouvažovať, či amorfná budúcnosť bez národov a ich jedinečných kultúr, s planétou ako montážnou halou a obyvateľstvom ako nekonečným konzumentom zbytočných tovarov a prefabrikovanej zábavy.

Neviem, aká je pravda, či ozaj Trumpovi pomohli k moci Rusi. A keby aj, nebolo by to nič mimoriadne, najmä po desaťročiach pretláčania k moci politických bábik ako Dzurinda alebo Kiska, nehovoriac o politickej bande, ktorá okupuje úrady na susednej Ukrajine. V okolí Trumpa je veľa priamych poukazov na vzťahy so slovanskými národmi v jeho vlastnej rodine, nuž nejaká pomoc ruských hackerov by bola iba prirodzenou reakciou ani nie tak v prospech Trumpa ako v neprospech psychodelickej pani Clintonovej, ktorú som pred časom nie bez príčin nazval Trocká...

Pre nás je podstatné, že Trump ukončil éru vlády kultúrneho marxizmu v USA a vo svete. Za viceprezidenta si vybral praktizujúceho katolíka, ktorý vzápätí vystúpil na zhromaždení hnutia Pro life a jednoznačne dal najavo, že už toto hnutie nik nebude ostrakizovať, naopak, dostane najvyššiu podporu. V okolí Trumpa sú okrem katolíkov aj pravoslávni a židia. Sú tam všetko zásadoví a tvrdí chlapi, ktorí sa zjavne neprišli vyhrievať na slnku moci a slávy.

Ak som minule napísal, že sa skončila celá epocha, tak v tomto prípade sa celá epocha iba začína.

Položme si preto aj niekoľko otázok. Je naozaj príchod Trumpa iba výsledok jeho osobnej dravosti, schopnosti zvíťaziť napriek bombardovaniu drvivej väčšiny domácich a svetových médií? Nezdá sa vám, že víťazstvo Trumpa azda súvusí s Brexitom? Neobnovuje sa projekt anglosaského sveta, ktorý narazil na svoje možnosti a v čase krízy prosto urobil zásadný manéver?

Ak sa USA stiahnu a Veľká Británia tiež, celá ťarcha zodpovednosti padne v Európe na plecia Nemecka. Jeho kancelárka neraz hovorí počas kritiky Ruska, že s ním hraničí. Ešte jej za to nik nedal po prstoch, znamená to, že tento fakt akceptujú všetky štáty, ktoré sa nachádzajú medzi Nemeckom a Ruskom. Ak si Nemecko chce zachovať túto dominanciu, ktorú malo ako spojenec USA, bude sa musieť zásadne zmeniť. S Merkelovou alebo Schultzom na čele v budúcnosti k tomu nedôjde. V Strednej Európe, ktorú vždy píšu s malým písmenom na rozdiel od Blízkeho či Stredného Východu, teda buď dôjde k úsiliu o emancipáciu, alebo k postupnej germanizácii.

Zároveň vznikne niekoľko ďalších centier sily, ruská Euroázia, Veľký islamský kalifát a Čína.

Medzi Čínou a Britániou sa obnovila Hodvábna cesta so všetkým, čo z toho v budúcnosti môže vyplývať, teda potenciál na spravodlivý či nespravodlivý boj o ekonomické výhody z tejto strategicky dôležitej obchodnej veľrieky.

Čo si počne náš malý národ v tomto oceáne premien? Kam sa má pomknúť, ak má žiť a prežiť? Nájde svoju svätú ideu, ktorá ho previedla cez všetky premeny posledného tisícročia?

Dá sa očakávať, že jedni budú poskakovať popri Merkelovej, ako poskakovali popri amerických prezidentoch. Iní budú pozerať do Moskvy, ale Moskva má iné starosti, ako sa zapodievať Slovenskom, tobôž ak nebude chcieť zhoršovať vzťahy s Nemeckom. Kto k nám bude poškuľovať, ak nebudeme pasionárni, teda ak sa u nás rýchle neobnoví pocit hrdosti a tvorivej vôle? Poliakom sa páši náš sever, Maďarom i Čechom celý Felvidék...

Od roku 1989 náš národ nevygeneroval samostatnú politickú generáciu, schopnú kontinuálneho zápasu o zvrchovaný život, hoci už máme i štát, i teoretické podmienky na rozvoj. Naši reprezentanti sú poväčšine podobní dekadentní hochštapleri, akí ovládli politiku od Washingtonu po Brusel. Preto na túto generáciu, ktorá vsadila na večnosť obamovskej politiky a očakávali víťazstvo trockizmu, sa prosto spoľahnúť nedá. Táto generácia musí odísť do minulosti.

Zaiste, udalosti predbieham. Všetko sa ešte môže vyvinúť inak. Napr. ak sa dajaká (ne)náhodná guľka neminie cieľom a nezlikviduje Kennedyho po druhý raz.

Prezident, pápež a mainstreamové médiá

Od piatku 20. jan. 2017 má Biely Dom vo Washingtone nového obyvateľa. Je ním Donald Trump, 45. prezident Spojených štátov americ-kých. Tradične oznamovacie prostriedky nechávajú novému prezidentovi 100 dní a len potom sa začínajú vyjadrovať – kriticky alebo pochvalne – k jeho činnosti. V prípade prezidenta Trumpa sa však táto tradícia narušila. Média takmer bez výnimky zaujali voči nemu chladné, ba až nepriateľské sta-novisko a útočia na neho od chvíle, čo prisahal na Bibliu, že bude s Božou pomocou riadiť štát v duchu a podľa ústavy Spojených štátov. A hoci bol zvolený za prezidenta podľa platných demokratických pravidiel, prevzal úrad legálne a presne podľa predpísaného rituálu, podľa názoru niektorých jeho odporcov nie je legitímnym prezidentom, nie je „ich prezidentom“.

Médiá nenávidia Trumpa ani nie tak pre to, aký je, ale skôr za to, že nie je taký, akým by ho chceli mať. Nevedia mu odpustiť, že bol zvolený napriek všetkým ich prognózam a očakávaniam, napriek všetkému ich úsiliu prekaziť jeho zvolenie. Nespráva sa, ako mu predpisujú, nerešpektuje ich dôležitosť a vážnosť, o ktorej si myslia, že ju v spoločnosti požívajú. Zvolenie Trumpa za prezidenta ukázalo, že ich autorita a sebaistota boli iba fikciou, omamným snom. Vývoj sa niesol celkom iným smerom, než mu chceli určiť, a pyšné média sa ocitli v slepej uličke. Trump zvíťazil napriek ich dômyselným taktickým a strategickým pokusom a machináciám. Mainstreamové médiá sa stali predmetom žartov a výsmechu. Ba ešte horšie: najmenej polovička amerických voličov im naznačila, že im vôbec neverí. Ľudia sa začínajú spoliehať na alternatívne zdroje informácií, ktoré sa samozvaným tvorcom verejnej mienky dosial ešte nepodarilo ovládať.

Kedysi pred 40 rokmi médiá slávili svoj najväčší triumf, keď v tzv Watergate afére odhalili nekalé praktiky prezidenta Nixona a dosiahli jeho vyradenie z politiky. Opojení týmto úspechom mainstreamoví novinári sa začali pokladať za udatných rytierov bez bázne a hany, vždy pripravených bojovať za očistu politického života a chrániť verejnosť korupciou a klamstvom politikov. Na tom by nebolo nič zlé, keby si novinári v svojej samoľúbosti neboli osvojili presvedčenie, že len oni sú odolní voči každej korupcii, len oni sú múdri, že len oni budú určovať, kto má pravdu a kto nie. Hrdo vyhlasovali o sebe, že sú „mienkotvorní“, až kým sa im nedostalo názornej lekcie, že aj ich čitatelia vedia rozmýšľať, že si vedia vytvoriť mienku aj bez nich.

Ako pri iných nedávnych príležitostiach (napríklad „Brexit“ vo Veľkej Británii), tak aj pri voľbe amerického prezidenta, úsilie prevažnej časti amerických i svetových médií sa ukázalo ako bezmocné. Ľudia sa prestali byť strašiaka, akého im média maľovali, uveriť argumentom, ktoré im predkladali a konať, ako im odporúčali. Média hlavného prúdu (mainstream media) usilovne presviedčali verejnosť, že Trumpove výroky sú pochybné, že fakty, ktoré uvádza, sú nesprávne, štatistiky, ktorými operuje, sú nepodložené, že si protirečí, že sľubuje, čo nebude môcť splniť... a napriek tomu všetkému voličstvo ho pokladalo za vhodnejšieho kandidáta na prezidentský úrad než jeho súperku, médiami vychvaľovanú a prieskumami verejnej mienky favorizovanú Hillary Clintonovú.

Nie je to situácia u nás celkom neznáma. Podobne sa správajú aj naši mainstreamoví novinári voči premiérovi Ficovi a jeho vláde. A ako Róbert Fico v zúfalom rozhorčení nazval svojich bezohľadných kritikov „špinavé protislovenské prostitútky“, tak aj Donald Trump ich označil za “najpodvodnejších ľudí, s akými sa v živote stretol, s akými hovoril a s akými mal čo do činenia” (the most dishonest people I ever met, spoken to, done business with). A div sa svete, oni sa cítia byť do krvi urazení.

Americká prezidentská voľba nijako nezvýšila prestíž USA vo svete. Ak by kandidáti prezidentskej volebnej kampane 2016 mali byť ukážkou toho najlepšieho, čo Amerika má, tak potom je to s ňou ozaj biedne. Jeden európsky pozorovateľ povedal, že predvolebná kampaň bola fraškou a komédiou, ktorá mala zároveň črty drámy a tragédie a skončila ako mystérium.

Nikto sa neodváži predpovedať, čo Ameriku v bezprostrednej budúcnosti čaká. Napriek protestom a demonštráciám novozvolený prezident prejavuje neobyčajne živú aktivitu a podpisuje jedno prezidentské nariadenie (executive order) za druhým. Zatiaľ väčšinou ruší a odvoláva, čo jeho predchodca popáchal. Vážnejšia situácia vznikne, keď bude chcieť uskutočňovať, čo pred voľbou tak rozšafne sľuboval. Tam sa ukáže, či má toľko sily v rukách, koľko sebavedomia bolo v jeho rečiach.

Amerika prežíva rušné dni, americká spoločnosť sa ďalej nebezpečne polarizuje, médiá svoje útoky stupňujú a napätie rastie.

Ako jednotlivci geograficky vzdialení od amerického kontinentu, my sme prakticky bezmocní ovplyvniť alebo zmeniť nový kurz v americkej domácej a zahraničnej politike. Na rozdiel od rozhnevaných kritikov v našich „mienkotvorných médiách, náš postoj môže byť prinajlepšom iba postojom sympatického a žičlivého pozorovateľa, aby Boh ochraňoval krajinu, ktorá je domovom aj milióna občanov slovenského pôvodu. Príkladom nech je nám Svätá Stolica. V deň inaugurácie nového prezidenta pápež František mu poslal takéto gratulačné blahoželanie:

„Vyjadrujem Vám svoje srdečné blahoželanie a ubezpečujem Vás o svojich modlitbách, aby vám Všemohúci Boh udelil múdrosť a silu vo vykonávaní Vášho vysokého úradu.

V čase, keď je naša ľudská rodina sužovaná vážnymi humanitárnymi krízami, ktoré si vyžadujú prezieravé a spoločné politické odpovede, modlím sa, aby vaše rozhodnutia boli vedené bohatými duchovnými a etickými hodnotami, ktoré formovali dejiny amerického ľudu a záväzok vášho národa voči podpore ľudskej dôstojnosti a slobody na celom svete. Nech sa pod Vaším vedením veľkosť Ameriky naďalej meria v prvom rade podľa jej záujmu o chorých, ľudí na okraji a tých, ktorí sú v núdzi, ako Lazár, ktorý stojí predo dvermi.

S týmto zmýšľaním prosím Pána, aby Vám i Vašej rodine a celému milovanému americkému ľudu udelil svoje požehnanie pokoja, zhody a každého materiálneho i duchovného blahobytu“.

Ako vidno, pápež kladie hlavný dôraz na rodinu. V tomto ohľade sú prvé kroky novozvoleného prezidenta veľmi nádejné. Jedno z jeho prvých podpísaných nariadení zakazuje financovanie neziskových organizácií, ktoré propagujú v cudzích krajinách potraty. Tento prezidentov zákrok pochvalne víta newyorský arcibiskup kardinál Timothy Dolan, ktorý v ňom vidí “ vítaný krok k obnove a posilneniu dôležitej federálnej politickej praxe rešpektujúcej najzákladnejšie z ľudských práv, totiž právo na život”. Iný americký verejný činiteľ (kongresman Chris Smith) pochváli Trumpa, že “sa postavil na ochranu života nenarodených detí a ich matiek”.

Pred pár dňami sa redaktor španielskeho časopisu El Pais pýtal pápeža Františka, či sa neobáva vývoja situácie, keď prezident Trump začne realizovať, čo pred svojím zvolením za prezidenta sľuboval, pápež mu odpovedal: “Počkajme… Mať vopred strach, alebo sa vopred tešiť na to, čo by sa mohlo stať, je podľa môjho názoru nerozumné. Nerád predbieham udalosti a nerád posudzujem ľudí vopred. Uvidíme, čo urobí a potom ho ohodnotíme. Vždy konkrétne. Kresťanstvo je alebo konkrétne, alebo vôbec nie je kresťanstvo…”

A na záver krátka anekdota, ktorá koluje v týchto dňoch na internete a ktorá názorne charakterizuje súčasnú situáciu.

Pápež František je hosťom prezidenta Trumpa na jeho prepychovej jachte. Zrazu zavanie prudký vietor a odnesie pápežovo solideo (malú okrúhlu čiapočku na jeho hlave, známu aj pod menom zucchetto) do mora. Pápež zavzdychá a pozrie na svojho hostiteľa. Prezident vycíti jeho rozpaky a hovorí mu: „To nie je problém, Vaša Svätosť, ja Vám solideo prinesiem.” Rozbehne sa po palube, preskočí zábradlie a kráča po mori ako po suchej zemi. Čiapočku z vody vytiahne a prinesie ju pápežovi. Ten mu s údivom hovorí: „Pán prezident, to som nevedel, že vy dokážete chodiť po vlnách. Veď to hraničí so zázrakom!”

Na druhý deň sa objaví o udalosti správa na prvej strane všetkých mainstreamových denníkov s nadpisom: Prezident Trump nevie plávať!

God bless America! Jej budúcnosť prenechajme Tomu, ktorý svet zachováva a riadi.

František Vnuk

Je Obrátenie Pavla

(Pokračovanie z 1. strany)

— Hoďme tedy súdnym
po udalostiach okom aspoň raz
(prv než i nášho žitia potôčik
uviazne v kamenci) a naponáhle
ich preskúmajme zväčša; uvažujme,
keď ponúka nás práve k úvahe
i obrátenia príležitosť sama,
o sveta stálom preobliekaní
sa, o premenách…
Ó, čo som ich prežil,
odkedy vládzem svitom poznania
až poteraz, kde začína mi hasnúť,
ó, koľko dosiaľ! Ako nekonečná
by reťaz vrchov stuhli úzadím:
sprelamované kedys' živelnou
čajs' pohnútkou - či otrockosťou skorej? -
na dôležitosť zahrotené tam,
hen pýchou zduté v bašty, s chocholom
okázalosti večným; zasnežené
od zabudnutia jedny, iné v neteč
ľadovú skrahlé; oné zubaté,
tie lichotivých čŕt… a pobledave
bár, všetko v farbách ešte meňavých:
pýr snáď to hnevu nezasýteného,
alebo radosti jas záhrobný,
či nehynúca hanby pečať?… Aha,
kýs' záblesk z úvalu! — Ó, zrkadielko!
hej, moje jazierce to, schované
tam oko morské, v ňomž sa zobrazil
mi celý život: viďte! poslúchajte!…
Mlč! (kronikár mi mĺkvy), čože chceš
s tým mikrokozmom i to najmenším?
za čudo! Ale šípim: predsa len
rád skeroval bys', kam zájsť vzoprel si sa
prv okúňave — Znám tvoj náhly vznet;
iď, chvastoň!… Radšej oných veľkých kontúr
hľaď primerane zaliať medzery
malebným roztokom: a z veľkého
si sveta rozvil svetu divadlo!…
Nu, nechže (odvrknem): čo v ňom som skúsil,
pozorovateľ tichý z úkrytu,
prejď scénou…
Rúcali sa prestoly
a sediaci tam s nimi. Ako víchor
keď za jesene oborí sa zrazu
na ohrad v driemotách, i ovocie
odcupká, ktoré zaujalo miesto
na samom vrchovci… či nie je tak?
(sa pýtam suseda, smiech trpký na rtoch).
Ba opakuje sa i v svete veľkom
podívaníčko z tvojho sádočku!
Čo jeseňou tam, tu máš obdobnosť:
po rozklad prezrelosť, hlod črvotoče
majstrovskej práce, šťavín výtrovu
až na koreň; a víchricou čo? kazu,
hniloby výmet z ústroja — nuž nič,
nič podivného: nahliadneš i sám,
len k príčine vedz zmyslom dovŕtať sa.
A potom čiže nepadajú hviezdy
noc po noc? Ojej! i v tvoj podolok,
len pod jabloň ho nadstav oblohy,
ti natrasie ich listopad tam času;
no zato stojí vesmír, zo sťažají
ni navlas nevymkne sa, ledaže
mu v kolotoku z ráfu odfrkol
sťa nálepku kus v bezdno: zjašený
kýs' povetroň či kader vlasatice…
Je zákon osou premien neochvejnou.
A nestrachuj sa hlavy pre stratu:
oj, ľudstvo (tento detský ostarok,
tĺk…), ono je ti s väzy na sedlo
vždy pohotove!… Nadarí sa jazdec;
pred trnác zvábi cmukom komoňa,
naň vyšvihne sa, zatne ostrohy
mu do slabín: — a povďačná zas uzde,
na čačky v hrive pyšná, obrokom
nalakomená, vo cval na oslep
sa pustí paripa a trieli, s chuťou
sťa marcipán by kúšuc zubadielko,
prskajúc ohňom z nozdier širokých,
vo výpar znojný haliac sa ni v oblak
a hustou penou zakydávajúc
predošlej cesty stopy krvavé…
Tak modla modlu strieda na zemi
čo nesmrteľný dedič rozvalín,
z nich budujúci podstavec si slávy
po rozvrat budúci; nie starobylý
to obraz, povedz, zarezávaný
od nepamäti v pamäť dlátky vekov
a predsa úškľabu vždy sviežeho?
Ech, ani slovíčka viac, čiaročky,
cit! Ďalej —
Národy sa zvadili
a spotýkali, v zvrhlej úfnosti tej,
si vypestovať palmu víťazstva
na hrobe sokovom. A prečo? Hádam
znal iba ďas, čo spoza uhla ich
navzájom pohuckal, štváč ničomný,
úkladný šepkár: sám i z prsísk pekla
hotový mogať sladkú výhodu,
zisk mastný, liehotuhú škodoradosť —
Alebo bolo ostňom sebectvo,
v tmách kradmou čo a za dňa lúpežívou
po cudzom čiaha rukou imaní:
najdravší žralok sveta; môžbyť čierna
nenávisť plemenná, čo netrpí
u seba iných duhu, ako durman
kol rozkladá vňať: jedu plást čo list,
čo jabĺčko to jež, či žltá závisť,
tá hnusná ropucha, jejž slinu vyzve
i zora líčok, oči kole i
jasného oka čierťaž brvová;
posupná pomsta s podpaľačskou fakľou
pod plášťom zrady; záha výboja
so zákerníckym chtíčom, v dychtení
po krvi studnici; svrab nestydatej
hašterivosti; ukrutníka rôzpust
o spolnom jarme s vztekom streštenca,
pych hegemóna s vykŕmeným v sebe
na brava úmyslom, sťa do marasu
kopyto zaboriť v hruď slabšieho;
čím vôbec hubiť, hyzdiť, tupiť ľze,
ten popud vášní, ichž sa hemží až
zhon v mysli zlokotnej jak potvor v mori…
Ba na smetisku psi sa rujúci
o biedny koštiaľ, v lese o brloh
do pračky nasmrť zakvačené šelmy: —
vždy tam sme ešte! v tomto zvieratníku,
hľa, blúdi slnko našej ľudskosti
od zvera k zveru, vzchodiac zardele
i zapadajúc!

(Pokračovanie na 6. strane)

Zo skicára Andreja Mišanka

Biskup a ŠtB

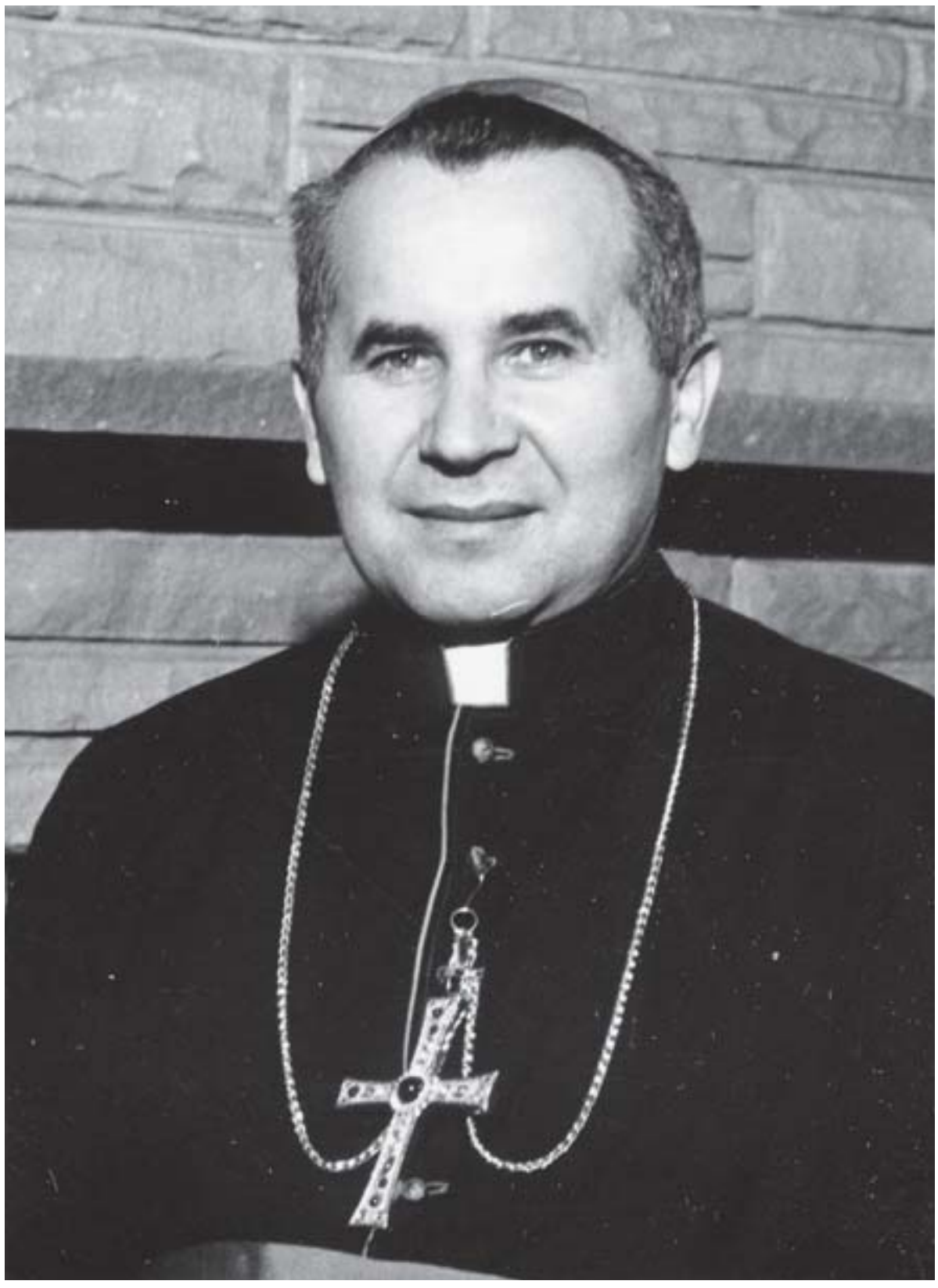

Dnes je už všeobecne známe, že biskup Pavol Hnilica bol v očiach ideologických a politických predákov Č-SSR hlavným a najnebezpečnejším nepriateľom, akých strana a vláda v emigrácii mala. A preto ostro sledovali jeho činnosť, ktorej často pripisovali význam a dôležitosť, aké v skutočnosti nikdy nemala. Biskup Hnilica nebol revolucionárom, ktorý by vyzýval na povstanie alebo na otvorený boj. Neohrozoval existenciu Č-SSR, bol iba hlasom umlčanej Cirkvi a hovorcom tých ukrivdených a ľudských práv pozbavených ľudí, ktorých komunistický režim prenasledoval a nedovoľoval im prehovoriť. Nebol ani organizátorom tzv. tajnej Cirkvi, ako to tvrdili komunistickí predstavitelia z Č-SSR počas rokovaní s Vatikánom v rokoch 1969-1973. Na toto obvinenie (ktorým argumentoval úradník Štátneho sekretariátu, keď žiadal, aby biskup Hnilica opustil Rím a odišiel do Kanady, Švajčiarska alebo Nemecka) biskup Hnilica reagoval takto:

„Monsignore, tajnú cirkev, ktorá je u nás, som nezaložil ja. Ona vznikla z potreby čias. Vznikla ako následok prenasledovania. Prečo nemáte tajnú Cirkev v Taliansku? Preto, lebo tu je náboženská sloboda. Komunistický režim by mohol tajnú cirkev u nás zlikvidovať za jeden deň. Nech dajú ľuďom skutočnú náboženskú slobodu, t. j. nehatenú voľnosť prejavovať svoju vieru tak, ako je tomu v slobodnom svete.“

Komunistický systém vo svojej ideologickej zaslepenosti pokladal Cirkev za svojho úhlavného protivníka, s ktorý nijaká koexistencia nie je možná. Netajil sa svojím úmyslom vykoreniť náboženstvo z ľudských sŕdc. K tomuto cieľu neváhal používať všetky možné metódy – dovolené a ešte častejšie nedovolené – a vynaložiť všetko úsilie a prostriedky, ktoré mu boli naporúdzi.

Ateistickí bojovníci proti náboženstvu v svojom triedno-bojovom zápale pokladali svojho kresťanského odporcu za takého zákerného, zlomyseľného a fanatického bojovníka, ako boli oni sami. Starostlivo pozorovali, čo sa na druhej strane robí a často aj v tom najnevinnejšom pohybe videli úklady a machinácie strašidelných rozmerov. Na zachovanie svojej nadvlády zriadili obrovský policajný systém špiónov, agentov, tajných spolupracovníkov, ktorí dohliadali na každodenný život svojich spoluobčanov a sledovali každý pohyb, aby nič nevybočovalo zo stanovených noriem. Bol to systém založený na kontrole a udržiavaný silou, ba dalo by sa povedať: násilím. Všetko, čo nebolo prikázané, bolo zakázané, alebo – pri najlepšom – podozrivé.

A tak sa stalo, že normálne informatívne stretnutie niekoľkých slovenských emigrantov a pútnikov, ktoré usporiadal biskup Hnilica so svojimi spolubratmi Michalom Lackom, Félixom Litvom a Vincentom Dančom a ktoré sa konalo v júli 1972 neďaleko Ríma, pokladali za sprisahanecký komplot, ktorý ohrozuje existenciu komunistického systému u nás. A pretože mali k dispozícii veľký a nákladný vyzvedačský aparát, ktorého sieť špiónov siahala aj za hranice, veľmi rýchlo sa dozvedeli aj o tomto stretnutí.

Nebolo na tom nič prekvapivého. Biskup Hnilica dôveroval každému, nič nerobil skryte, s každým bol ochotný sa stretnúť a nikoho nepodozrieval z nečestných úmyslov. Ako dnes vychádza najavo, v jednom období v jeho kancelárii sedela osoba, ktorá informovala bezpečnostné zložky v Č-SSR o každom sebavýznamnejšom biskupovom kroku, v jeho blízkosti sa pohybovali osoby, ktorých mená sa nachádzajú v známom Cibulkovom zozname spolupracovníkov a agentov ŠtB.

Ako ukážku pozornosti a „sta-rostlivosti“, ktorú orgány Štátnej bezpečnosti na Slovensku venovali biskupovi Hnilicovi a jeho aktivitám v prospech umlčanej Cirkvi za železnou oponou, reprodukujem tu dokument z pražského Archívu bezpečnostných zložiek (Fond: H; Signatúra: H-530, s. 283-290).

KS SNB – Správa Štátnej bezpečnosti
Bratislava, dňa 16. okt. 1972.
Bratislava
II. odbor, 3. oddelenie
Schvaľujem:
Gen. mjr (nečitateľný podpis)
Náčelník Správy ŠtB

PLÁN
Agentúrno-operatívneho rozpracovania prípadu „METOD“

Ppor. ADAMČÍK František, referent 3. oddelenia, II. odboru správy ŠtB Bratislava

p r e d k l a d á

návrh na rozpracovanie prípadu „METOD“, č. zväzku 8864, v ktorom je vedený:

Pavol HNILICA, nar. 30. 3. 1921, Uňatín, emigrant z roku 1951, taliansky štátny príslušník, slobodný, biskup-jezuita, bytom v Ríme, Via Monte Santo 14, Taliansko.

ODôVODNENIE:

V centre slovenskej cirkevnej emigrácie v Ríme pôsobí česko-slovenský emigrant slovenského pôvodu, titulárny biskup Rusadský, Pavol HNILICA. Územie Č-SSR opustil ilegálne v roku 1951. Pred emigrovaním nechal sa tajne vysvätiť za biskupa rožňavským biskupom Róbertom POBOŽNÝM. Neskôr v Ríme sa zaoberal pri Štátnom sekretariáte vo Vatikáne problémami Cirkvi v štátoch východnej Európy (poznámka: biskup Hnilica pri Štátnom sekretariáte nepracoval – FV).

Patrí medzi popredné osoby cirkevnej emigrácie zo Slovenska sústredenej v Ústave Cyrila a Metoda a požíva značnú dôveru samého pápeža Pavla VI. Má nemalý vplyv na rozsiahlej nábožensko-politickej činnosti tohto Ústavu. Zároveň má dispozičné právo na časť finančných prostriedkov Vatikánu určených k aktivizácii náboženského života v socialistických krajinách (poznámka: Biskup nemal nijaké „dispozičné právo“ na finančné prostriedky Vatikánu. Zdrojom jeho príjmov boli milodary jeho početných priaznivcov, páter Werenfried a jeho Kirche in Not, a organizácia Caritasinternationalis – FV). Okrem toho svojou aktivitou silne ovplyvňuje činnosť slovenskej odbočky Medzinárodnej charity vo Viedni, kde je organizovaná ideologická vplyvová politika voči Slovensku.

Poznatky získané o činnosti biskupa HNILICU poukazujú na silnú rozpornosť v jeho konaní a názoroch voči Č-SSR, resp. Slovensku. Jeho činnosť možno charakterizovať za krajne reakčnú v náboženskom i politickom zmysle. Postoj k spoločenskému zriadeniu v Č-SSR je z jeho hľadiska možno označiť za radikalistický a tendenčný.

Podľa agentúrnych poznatkov z roku 1968/1969 vošiel Hnilica do styku s predstaviteľmi Diela koncilovej obnovy (DKO) na Slovensku, menovite s Dr. Silvestrom KEČMÉRYM, Ing. Vladimírom JUKLOM a s bývalým redaktorom Katolíckych novín Andrejom BRÁZDOM, ktorý po auguste 1968 emigroval do Kanady. Týchto HNILICA podnecoval, aby zasielali pápežovi rezolúcie, opisujúce kritický stav Cirkvi na Slovensku s požiadavkou, aby pápež zasiahol u československej vlády.

V súčasnej dobe je zistené, že cirkevná emigrácia na čele s biskupom HNILICOM javí veľký záujem o dianie v Č-SSR, najmä so zreteľom na Slovensko, pričom sa zreteľne prejavujú separatistické snahy. Napriek tomu, že sa navonok cirkevná emigrácia snaží dištancovať od politického diania na Slovensku, je zrejmé, že sa plne zapája do podvratnej činnosti proti Č-SSR. V styku s našimi občanmi týchto vyťažujú na pomery u nás v záujme detailného poznania situácie na jednotlivých úsekoch politického, hospodárskeho a kultúrneho života. Ďalej sa snažia nadväzovať kontakty s rôznymi osobami, či už z radov duchovných, resp. laikov, ako i s jednotlivými inštitúciami na Slovensku, odkiaľ dostávajú rozličné písomné materiály o Č-SSR.

Podľa najnovšie získaných agentúrnych poznatkov je možné konštatovať, že Hnilica a spol. začínajú v súčasnom období radikálne meniť svoju taktiku v súvislosti so zdrojom podávania informácií z radov našich občanov. Konkrétne v dňoch 2.-3. júla 1972 zorganizovali emigranti biskup Pavol HNILICA, Félix LITVA, Michal LACKO, Vincent DANČO v misijnom stredisku NEMY pri Ríme stretnutie vybraných osôb z radov laikov – emigrantov zo Slovenska z 36 osôb bolo na tomto stretnutí prítomných 11 osôb.

Cieľom uvedenej akcie zo strany HNILICU a spol. bolo získať tam prítomné osoby prísne konšpiratívne, záväzne a pod prísahou k spolupráci pre Vatikán. Jednotlivé osoby boli k spolupráci verbované samostatne, v oddelených miestnostiach a po zverbovaní dostali krycie čísla, na základe ktorých sa môžu kedykoľvek obracať na všetky kláštory rehole jezuitov v kapitalistickom zahraničí, kde im poskytnú pomoc. Po zložení prísahy pred krížom boli zverbovaným osobám stanovené konkrétne úlohy, ktoré majú plniť pre Vatikán. Uvedené osoby majú tiež získavať správy a poznatky od svojich dôverne známych a príbuzných na Slovensku. Správy do Vatikánu nemajú byť zasielané priamo, ale n a adresu Dominika KAĽATU, resp. Ignáca KUBEŠA, ktorí pôsobia v kláštore jezuitov v Innsbrucku.

Pokusy Vatikánu o verbovky československých občanov boli zaznamenané aj z iných prameňov. Tak, napríklad, v roku 1969 bol saleziánom pátrom Vojtechom HRUBÝM získavaný k spolupráci spolupracovník „OTTO“ z O-ŠtB Senica. V roku 1971 bol neznámym rehoľníkom z Ríma robený pokus o verbovku emigrantky vincentky ŠKADROVEJ z Bratislavy, ktorá pôsobí v Ženeve.

Analýzou operatívnej situácie v akcii „METOD“ je možno konštatovať, že slovenská cirkevná emigrácia v zahraničí, predovšetkým rehoľníci jezuiti na čele s biskupom HNILICOM pristúpili k novým formám a metódam získavania informácií

z Č-SSR a zasielania závadnej náboženskej literatúry. Dá sa tiež predpokladať, že k tejto zmene došlo na základe radikálnych opatrení zo strany orgánov štátnej správy, ktorým došlo k obmedzovaniu ciest našich občanov do kapitalistického zahraničia, k obmedzeniu návštev cirkevnej emigrácie v Č-SSR, zakázaním dovozu náboženskej literatúry a v neposlednej miere aj priamym poukázaním na nežiaducu činnosť cirkevnej emigrácie v zahraničí proti Č-SSR pri rokovaniach našej vlády s Vatikánom.

Z uvedenej analýzy operatívnej situácie však vyplýva, že Vatikán sa nevzdal možnosti využívania cirkevnej emigrácie k prevádzaniu podvratnej činnosti proti socializmu v Č-SSR a k prevádzaniu ideologickej diverzie.

Vzhľadom na uvedenú situáciu je z toho dôvodu nutné v akcii „METOD“ pristúpiť k zintenzívneniu rozpracovania slovenskej cirkevnej organizácie v kapitalistickom zahraničí s cieľom podchytenia jej nepriateľskej činnosti voči Č-SSR. Z tohto aspektu navrhujem, aby v rámci pôsobnosti Správy ŠtB Bratislava boli podľa doteraz zistených stykov našich občanov na slovenskú cirkevnú emigráciu v Ríme prevedené nasledujúce opatrenia:

1. Pojať pod aktívnu agentúrno-operatívnu rozpracovanie Ing. Pavla MARTINICKÉHO z Bratislavy, s cieľom zisťovania jeho stykov na emigranta Vicenta DANČU.

Termín: úkol stály – Prevedie: mjr KORBELA.

2. Preveriť Mariána DANČU, zverolekára z Komjatíc, ktorý udržuje s bratom Vincentom písomné osobné styky.

Termín: 15. 11. 1972 – Prevedie: ppor. ADAMČÍK.

3. Ustanoviť Dr. ŠČASTNÉHO, lekára od Komjatíc, ktorý udržuje styky s Mariánom DANČOM. Zisťovať ich spoločnú náplň cesty do Rína v roku 1969, kde prišli do styku s emigrantmi DANČOM a HNILICOM.

Termín: 30. 11. 1972 – prevedie: ppor. ADAMČÍK.

4. Objasniť charakter stykov rímskokatolíckeho duchovného NIPČU zo Senice s Mariánom DANČOM a Dr. ŠČASTNÝM v súčasnom období.

Termín: 15. 12. 1972 – prevedie: mjr. Kozina a ppor. ADAMČÍK.

5. Previesť previerku rímskokatolíckeho duchovného KEBISA z Kútov, vyhodnotiť jeho styky a cestou TS (tajného spolupracovníka) „VRBOVSKÝ“ zisťovať, za akým účelom mu DANČO poslal magnetofón.

Termín: 31. 12. 1972 – prevedie: mjr. KOZINA a ppor. ADAMČÍK.

6. Zistiť, kde sa toho času nachádza salezián BEŇO, predtým pôsobiaci v Jacovciach, preveriť charakter jeho stykov s HNILICOM.

Termín: 15. 1. 1973 – prevedie: ppor. ADAMČÍK.

7. Pri rozpracovaní Dr. Silvestra KRČMÉRYHO zisťovať, či nie je zdrojom podávania informácií do zahraničia

Termín: úkol stály – prevedie: mjr. KORBELA.

8. Zabezpečiť dôslednú agentúrnu kontrolu jezuitu Vladimíra ŠATURU z Rakúska počas jeho návštevy v Bratislave, taktiež previesť prehliadku na OPK.

Termín: úkol stály – prevedie: mjr. KOZINA.

9. Cestou agentúry kontrolovať činnosť jezuitu ZAVARSKÉHO z Bratislavy s cieľom kontroly jeho stykov na zahraničie. Zistiť jeho doterajšie cesty do kapitalistického zahraničia.

Termín: 15. 1. 1973 – prevedie: por. MARKO.

10. Preveriť súčasnú činnosť jezuitu TACNÁRA z Bratislavy, sledovať jeho styky a cesty do zahraničia.

Termín: 10. 1. 1973 – prevedie: por. MARKO.

11. Pri rozpracovávaní provinciála rehole jezuitov na Slovensku Jána SRNU, zisťovať obsah správ, ktoré podáva jezuitom prichádzajúcim k nám zo zahraničia,

Termín: úkol stály – prevedie: por. MARKO.

12. Zistiť, kde v súčasnej dobe pôsobí študentka Eva ŠEBOVÁ z Bratislavy a k jej cestám a k jej cestám do Ríma úkolovať TS „CHLADNÝ“

Termín: úkol stály – prevedie: mjr. BAŽÍK a por. MARKO.

13. Pri rozpracovaní gréckokatolíckeho kňaza Dr. Jána MURÍNA venovať pozornosť obsahom správ a materiálov, ktoré zasiela emigrantovi LACKOVI do Ríma.

Termín: úkol stály – prevedie: mjr. KORBELA.

14. Cestou agentúry venovať pozornosť bývalému členovi DKO Dr. Cyrilovi KOPÁČOVI z Bratislavy, zistiť jeho účel cesty do Ríma, ktorý absolvoval v roku 1972 za účelom podchytenia jeho stykov k emigrantovi LACKOVI.

Termín: úkol stály – prevedie: mjr. KORBELA.

15. Previesť šetrenie na Dr. BOROVSKÉHO z Bratislavy. Ob-jasniť charakter jeho stykov na emigranta LACKA. Úkolovať k činnosti BOROVSKÉHO dôverníka „JOZEFA“.

Termín: 15. 2. 1973 – prevedie: mjr. KORBELA.

16. Prešetriť Ľudovíta BACHRATÉHO z Bratislavy, ktorý priniesol z Ríma od LACKA odkaz pre dôverníka „STANU“. Dôverníka „STANU“ zaúkolovať k činnosti BACHRATÉHO.

Termín: 28. 2. 1973 – prevedie: por. MARKO.

17. Vyťažiť rímskokatolíckeho duchovného SOKOLA zo Serede k emigrantovi ZAŤKOVI z Ríma, ktorého mal pripraviť k štúdiu v zahraničí. Objasniť styky SOKOLA na emigranta Félixa LITVU z Ríma.

Termín: 30. 3. 1973 – prevedie: mjr. KORBELA.

18. Preštudovať zväzok založený na býv. redaktora časopisu Gardista Viliama KOVÁRA z Trnavy, vyhodnotiť jeho styky na HNILICU.

Termín: 15. 4. 1973 – prevedie: ppor. ADAMČÍK

Po splnení hore uvedených úkolov a získaní ďalších poznatkov, bude v prípade „METOD“ vypracovaný nový plán agentúrno-operatívneho rozpracovania.

Operatívny pracovník: ppor. ADAMČÍK, v.r.

Doporučujem: (nečitateľný podpis) Náčelník 3. oddelenia

Súhlasí: (nečitateľný podpis) Náčelník II. odboru

Schvaľujem: (nečitateľný podpis) Náčelník Správy ŠtB.

O tom, ako Štátna bezpečnosť „rozpracúvala“ celú záležitosť, ako obťažovali a vypočúvali podozrivé osoby na Slovensku, sa netreba na tomto mieste rozpisovať.

Na záver len toľko, že komunisti vyvíjali veľké úsilie, aby biskupa a jeho blízkych spolupracovníkov „zneškodnili“. Využívali na to aj rokovania, ktoré prebiehali medzi Sv. Stolicou a československou vládou. Išlo tu hlavne o vymenovanie nových biskupov pre osirotené slovenské diecézy. Štátny tajomník mons.Agostino Casaroli v rámci tzv. vatikánskej východnej politiky (Ostpolitik) bol naklonený robiť ústupky v záujme „vyšších cieľov.“ Vedúce postavy česko-slovenskej delegácie, ktorá viedla rokovania – Karel Hrůza a Karol Homola – naliehavo kládli „odstránenie Pavla Hnilicu“ ako jednu z podmienok dohody. Nástojili, aby ho Vatikán poslal kamsi do Kanady, alebo aspoň preč z Ríma.

Tento tlak sa stal zvlášť silným, keď z vôle Svätého Otca kardinál Mindszenty bol prinútený opustiť Budapešť a odísť do emigrácie. Keď Vatikán vyhovel vo veci Mindszentyho, prečo by nemohol vyhovieť aj v prípade P. Hnilicu? Štátny sekretariát prisľúbil, že im to urobí a česko-slovenské tlačové orgány dokonca v predstihu uverejnili správu, že biskup Hnilica musel z Ríma odísť. Túto správu prebrali aj niektoré zahraničné agentúry napr. Herder Korrespondenz. Hnutie mierových kňazov v Č-SSR plesalo: „Pozrite sa! Naša ruka je taká dlhá, že sme už odpílili aj biskupa Hnilicu v Ríme.“ Tým chceli demoralizovať verných kňazov a veriacich. Hovorili im: „Vatikán robí, čo my žiadame. Uznáva iba nás, vás prehodil cez palubu.“

Biskup Hnilica sa však rozhodol, že napriek všetkým podnetom a tlakom Štátneho sekretariátu z Ríma neodíde. Vatikánskym diplomatom povedal: „Ak chcete, aby som odišiel, nech mi to nariadi Sv. Otec, alebo páter generál“. A Štátny sekretariát skutočne intervenoval u generála jezuitov, aby určil biskupovi Hnilicovi pôsobisko mimo Ríma a mimo Talianska. Páter generál žiadal, aby mu predložili konkrétne dôvody, pre ktoré by mal proti biskupovi Hnilicovi zasiahnuť. Štátny sekretariát však nijaké dôvody nepredložil a Pavol Hnilica sa nemusel z Ríma vysťahovať.

Posilou biskupa Pavla Hnilicu v tomto ťažkom položení boli predstavitelia umlčanej Cirkvi na Slovensku a katolícka hierarchia v Poľsku, zvlášť kardinál Wyszynskia wroclawský arcibiskup (neskorší kardinál) Boleslav Kominek. Odkazovali mu: „Vydržte, nechoďte nikam, nedožičte našim protivníkom takýto hriešny triumf.“

Biskup Hnilica neodišiel z Ríma, aj keď Štátny sekretariát sa o to všemožne usiloval. Jeho protivníci dosiahli však toho, že dvaja blízki biskupovi spolupracovníci Félix Litva a Vincent Dančo boli premiestnení do Kanady. Tým boli ako-tak uspokojené požiadavky česko-slovenskej vládnej delegácie.

A ostatok je už história. Vatikán a česko-slovenská vláda nakoniec uzavreli kompromisnú dohodu. Jej vonkajším prejavom bolo vymenovanie štyroch nových biskupov pre Česko-Slovensko 27. februára 1973. Traja z nich boli pre slovenské diecézy, jeden pre moravskú. Július Gábriš – pre Trnavu, Ján Pásztor – pre Nitru, Jozef Feranec – pre Banskú Bystricu a J. Vrána – pre Olomouc. Hovorilo a písalo sa, že sú to „kompromisní kandidáti“, prijateľní pre Vatikán i pre domáci komunistický režim. Prenasledovaná Cirkev však nepokladala všetkých za „prijateľných.“ Litoměřický biskup ŠtěpánTrochta osobne prišiel do Ríma, aby zamedzil ich vymenovaniu. Zo Slovenska prišlo upozornenie, že Feranec a Pásztor nie sú vhodní kandidáti na takú zodpovednú funkciu, pretože sú vydierateľní. Bohužiaľ bezvýsledne.

Štátny sekretariát pokladal výsledok rokovaní za úspech svojej „východnej politiky“ a na Slovensku Katolícke noviny vítali udalosť jasaním, že „máme nových biskupov z radov vlasteneckých kňazov.“ V skutočnosti bo však bol „úspech“, na ktorý vatikánska diplomacia nikdy nebude môcť byť hrdá.

FRANTIŠEK VNUK

Z vernosti Pravde

JOZEF TISO

Pravý socializmus

Po krátkej sláve dvoj-trojročného panovania prišla strana sociálnodemokratická na Slovensku do úplného úpadku. Moc síce a úrady má ešte v rukách, poslanci a ministri strany tejto ešte vždy na základe volebného víťazstva roku 1920 sedia v parlamente, každý však vie, že k tomu oprávnení sú už dávno neni. Stratili dôveru ľudu, ktorý v roku 1920 omámený povojnovou horúčkou, bez rozmýšľania za sociáldemokratov hlasoval. Krátke panovanie – dôkladné vytriezvenie! Ukazujú nám to novšie voľby kdekoľvek sa len konajú: sociáldemokrati ledva dostanú niečo hlasov; o tom ale, aby sa aspoň priblížili k hlasom v roku 1920 obdržaným, ani reči nemôže byť. Preto kričí tlač sociálnodemokratická! Čítajme len novšie čísla novín týchto, a zarazí nás to stále nariekanie nad zašlou slávou a to paušálne obviňovanie zvlášte nás ľudákov a komunistov, že vraj my sme im stratu túto zapríčinili. A chytajú sa starých metód: neustále poukazujú na neblahý stav robotníctva, ktoré vraj oveľa lepšie bolo dotiaľ, kým sociálnu demokraciu ľudáci a komunisti neoslabili. Ba idú i ďalej. Poukazujú na cudzozemsko a neomeškajú odvolávať sa na tie krajiny, v ktorých dľa ich udania zvíťazili robotnícke strany. Uvádzajú príklad Anglie, kde strana práce má vládu v rukách, príklad Francie, kde práve nedávno prevedené voľby dopadli v prospech socialistických strán. Všetko podávajú s tým úmyslom, aby i slovenskému robotníctvu povedali: Pochlap sa! Združuj sa zase v strane sociálnodemokratickej proti klerikálom a reakcionárom, tak ako to tvoji súdruhovia v Anglii a vo Francii urobili. Lebo však svet nahliada, že len socializmus ho spasí, a to ten socializmus, ktorý je červený, ktorý je internacionálny a ktorý je neznabožský.

Dobre známe agitáciu sociálnodemokratickú a dobre vieme, že tá veru v prostriedkoch nevyberá. Všetko jej je dobré, i prekrúcanie udalostí i nepravda, len aby to viedlo k cieľu, aby totižto čím viac ľudí do svojho tábora nahnali. Nuž takto je to i s týmto poukazovaním na cudzozemsko a zvlášte na Angliu, kde síce vládne strana nazvaná „stranou práce“, ale že strana táto ako ďaleko je od našich sociáldemokratov, to primerane len tak môžeme objasniť, keď povieme: ako nebo od zeme.

Načo sa len odvolávajú naši sociáldemokrati na anglickú stranu práce, ktorej veľká čiastka pozostáva z horlivých katolíkov a aj iných konzervatívne zmýšľajúcich ľudí! Ako sa opovážia naši červení odvolávať na Angliu, keďže oni o náboženstve ani len pekného slova nemajú: o Bohu, o náboženstve v školách, kdežto naši sociáldemokrati si dovoľujú, kdežto sám vodca anglickej strany práce nedávno tak krásnu reč povedal o význame náboženstva. Či sa nehanbia naši sociáldemokrati odvolávať sa na anglických súdruhov, ktorí tiež nedávno demonštratívne hlasovali za vyučovanie náboženstva v školách, kdežto naši sociáldemokrati nemajú vážnejšej práce, ako štvať proti „ohlupovaniu náboženstvom“ a žiadať a všemožne podporovať zlaicizovanie všetkých škôl.

Hľa aký veľký rozdiel je medzi socializmom cudzozemským a socializmom u nás propagovaným rozličnými agitátormi! Či sa máme potom diviť, že tam v cudzozemsku socializmus vskutku sa vzmáha a u nás že upadá? Ja (po nem. áno, pozn. red.), socializmus a socializmus sú veľmi rozdielne veci! Je socializmus, a to je u nás rozširovaný pod menom „červený socializmus“, ktorý je len k tomu dobrý, aby sa v mene jeho štvalo proti Bohu, proti náboženstvu a aby si v mene socializmu niektorí ľudia panské živobytie zabezpečili. Či neznáte súdruhov, ktorí za krátky čas zbohatli, domy si vystavili a chodia ani grófi! Či môže takýto socializmus napredovať?

Je ale socializmus pravý, ktorý vskutku pracuje za blahobyt ľudu robotníckeho, a tento socializmus, že rastie nielen v cudzozemsku, ale i u nás, tomu sa tiež diviť nemôže, prv – neskôr predsa len vyjde von, aby sa zohrial na ňom!

A čo je toto za socializmus?

Práve teraz je 30 rokov, čo veľký pápež Lev XIII. vydal svoju svetochýrnu encykliku o robotníckej otázke. Časopisy sa všade zaoberajú s touto encyklikou a rozoberajú jej obsah. A čo myslíte, a akým výsledkom? Tridsať rokov je veľký čas; cez tento čas náuka veľkého pápeža nepovšimnutá zostala, len kresťanské kruhy, všetkých národov si ju cenili, vážili a dľa nej pokračovali. Ostatní – omráčení hlukom sociáldemokracie a zaslepení vymyslenými predstavami o krásnej budúcnosti v tom takzvanom socialistickom raji, prisahali na žida Marxa a novšie na Lenina. Encyklika táto zostala hlasom volajúceho v púšti – za 30 rokov! Konečne ale začína sa brieždiť! Socializmus červený zbankrotoval na celej čiare: Marx začína byť považovaný za blázna a Leninove metódy kam vedú – s hrôzou ukazuje nám zúbožené Rusko. Ľudstvo začína vytriezvieť z červeného socializmu a hľadá novú orientáciu. A hľa, mnohorazy úplne nevedomky raziac si nové cesty, ani sa nezbadajú ľudia, že sú už tam na tej ceste, ktorú naznačil pred 30 rokmi veľký pápež Lev XIII. Socializmus biely, socializmus na základoch kresťanských začína víťaziť! A prečo? Lebo ľudstvo samo na sebe to skúsilo, že nielenže mu nepomôže socializmus červený, ale že mu rozhodne škodí, lebo tento socializmus červený nemá ani za máčik citu k pravde a k spravodlivosti. Človek ale bez pravdy a bez spravodlivosti žiť nemôže. Preto sa obracia k socializmu bielemu, ktorý nehlása teror, krv, pomstu, ktorému nejde len o seba a len o jednu triedu bez ohľadu na ostatné triedy, lež hlása zásadu: každému dať čo mu patrí! A táto zásada prerazí, lebo však každý musí byť s tým spokojný, keď dostane, čo mu patrí.

Tento socializmus pravdy a spravodlivosti, socializmus tento biely dľa zásad Leva XIII. hlása na Slovensku slovenská ľudová strana, ktorej je zásada tohto socializmu jednou mocnou hybnou silou. Preto ale aj robotníctvo pod práporom tejto strany organizovať sa má, lebo vtedy keď zásadu túto zastupuje tá najsilnejšia strana, najistejšie sa môže i dožiť svojho víťazstva.

Slovák týždenník, roč. 5, 1924, č. 22 a, str.1-2

(Pokračovanie z 3. strany)

Pavol Országh Hviezdoslav

Je Obrátenie Pavla

Márne zaznel hlas
pred veky z výšin zažehnaním sváru,
hlas káravý: ‚čo sa mi protivíš?‘
vresk divochov ‚vac victis!‘ zahlušil ho
a hluší podnes s tryzny hurhajom…
Nadarmo krútiš hlavou, ctihodný
môj vrstovníku: ver’ vždy ešte vnešne
len ulízaní školy vzdelanci,
chovanci púšte zdnu… Preč s výjavom
tým z očí! —
Zem sa ťažko vajatala,
k pôrodu pracujúc: sťa prvôstka,
nevesta mladuška — Jak? vo vesmíre
preds’ ona najstaršia snáď z rodičiek!
vyvádza zľahka, večná kvočica
v sprievode kuriat; mláďat bez počtu
už odlúčila… I ja pozoroval
obďaleč zjara, ako rodí kvet:
snáď svoje dieťa najmilšie — (Ó, svätý
života taje! kto ťa vystihne?
Um ľudský nikdy!…) Hmlistým zastieradlom
zakrytá ležala si kútnica,
pokojná, v sladkom očakávaní;
i ako vonný vetrík, všadebol
ten, všetečník, kraj odhrnul vše plachty,
tu zazrel som jej blahý obličaj,
zrak v postretnutí so slnečným v dúhe:
a čo raz usmiali sa rodičia,
kvet prišiel na svet, hneď i s viazankou
viganka, s krstom rosným na čielku…
A moja duša priskočila kmotrou
a krstnou, na ramená schytila
najvýmluvnejšie sveta nemluvňa,
ho k ňadrám pritisla a zaplesala:
Ó, krásy potecho! skvost nad skvosty
v rýdzosti neviny!… — Nie pri takomto
zem bolestila vtedy pôrode.
Sťa had sa vila v kŕčoch náramných;
stenala víchricou, jak zo sťažají
by vytrúšťal sa svet, vtom pralesín
vše zdrkocúc kly, s listvy mihalníc
pľušť spustiac slzavú; var oceánu
ju oblieval, z ciev morskej krútňavy
smršť vzkypela; jej hlava v horúčke
blčala ako žiara severa,
pretkaná noci pramenami; v mukách
prstami horských sosien potrhala
i duchny z chmár, že zahatal sa vzduch
ich ruslinami; nato zatriasla
sa v celom tele jak trsť, podobne
rykotu hromu vykríkla a — zľahla,
plod neslýchaný vrhnúc z útroby,
nebývalého dosiaľ živočícha,
akéhos’ súše leviatana:
plam chrliaceho z tlamy krvavej,
ohriveného dymu kotúčmi,
s okáľmi sršiacimi karbunkuly,
pazúry ako blesky šprihavé,
čľupkajúceho rovno prúdom riek,
jak hnul sa plaziť, žeravými chvosty:
obludu — sopku!… Beda bolo tvorom,
čo netvoru včas vyhnúť nestihli,
zvlášť človeku; lež tohto úrek vtelil
sa pri matke, len jeho úrek zlý:
i nechže pykal, trpel! — Nadarmo
bys’ namietal čo proti; rovnováha
len obyčajná, uver… Za potvorou
tou vyhŕknul však kŕdeľ iných pliag,
jak šeliem z klietok (lebo krotiteľ,
sám náruživec, bol by hoden klietky):
dňa trápiči i noci: Nákazy
škvrnitých tvárí, v povlakových rúchach
z pár zádušistých, v rukách s vedrami
od otrávených studníc —; murín Mor,
čriev snovák hrozný —; otrhaná bieda,
pod ošarpaným plotom zbodajúca
si z lístia vŕby hanby zásteru;
hlad kostlivec, čo suchej na dlani
vymína suchou hánkou prázdny klások;
upätá drahota, groš vdovicin
si cmuľkajúca —; cepáň Krupovec,
dônovku mlatec; žralok Povodne,
zaberajúci v bezdný pažerák
tu kolísku, tam rakvu; kohút Požiar,
zobúci zrno iskier z podolka
gazdinej Veternice… vôbec živly
v nešťastí maskách, vôbec náhody
úst vykrivených protivenstvom nehôd:
a všetko posli sudby s pohromou
na hlavu človeka, ho pokárať,
jak zaslúžil si, ako pred Golgotou
i po Golgote podlec… Preboha!
kde myslíš? (v reč mi skočil spoločník),
tak čierno vidíš z toho stanoviska?
Len predpojatosť môž’ tak súdiť, abo
že zorný uhol pochybil si v tom;
má človek, oj! má svetlé zásluhy
na zemi, k ozdobe jej, sebe k sláve,
i rada je mu preto, ním sa chlúbiac
ho hrdo nosí v letku priestranstvom,
čas u nôh sluhom mu —; má zásluhy:
tie predstav v rámci pohôd roztomilých,
tak dejov jeho roztoč zlatý pás!…
Ech, nemýľ, priateľu, ma! (odvetím),
jak teba zmýlil pekný obličaj,
čo pokryteckým usmieva sa jasom,
kým v srdci ryje sebeckosti červ,
lži pavúk snuje v duši — Pozor môj
na koreň zašiel skrytých pohnútok,
tie odhalil i v tvári skutkov. Áno,
čo znamenal som takto v dlhom žití,
len toho prehľad zhŕňam prítomne:
a tento súbor kričí tisícich
výčitiek hlasom hanným: Do prírody,
z rúk tvorčích pošlej krásnou osnovou,
sám človek votkal jedenicu špaty,
raj obrátiac v nej v hryzovisko pekla:
on, zneužiteľ umu výsady,
milosrdenstva tvrdý zapierač,
násilník, zradca, škodca, nekľúdnik;

on, včera kanibal, dnes jemný hmyz;
on, hriešnik zeme jediný!… I svätec!
(v to protivník zas sprudka), nezapomeň;
bo mučeník: hra náhod divokých,
poddaný zvodu prchavého šťastia,
nezdolných obeť síl, imž práve si
dal priechod, rôzpust každej zarubiac
na ťarchu jemu: prečo žiaden div,
keď rozihraný nimi, zaslepený
a podráždený prenáhli sa neraz
i neželie zavše výčin svoj?
a pokutou zaň neodvisá tobôž
na kríži svedomia? — Však najskôr nížin
rmut kalí ti zrak; preto prosím ťa,
môj sudco prísny: nože o štebeľ
ráč vyšej postúpiť a v svetle čistom
(i svojho to, hľa, obrátenia dňa!)
sa rozhľaď širšie… Dobre, obhajče
(ja na to): buď ti po vôli…
Môj obzor
je šíry tak i jasný ako predtým;
tá prekážka, to isté prázdno v ňom.
Naľavo strmí ako Himalaj
vrch neprávosťou navrstvený ľudskou
z jej štedrých hekatomb: — i teraz vidím
mu z rozsadlín sa valiť fľúskave
sĺz, krvi bystriny! — A ohromný
štít toten kamdiaľ dužie ochotným
sa pričinením nedohľadných davov,
nosičov balvanov: jak nebo by
chcel preraziť, chcel preboriť by zem;
och, spusto zla!… A vpravo… Iste Alpy
ctnôt nebotyčné! (výskol súdruh môj
v nedočkavosti). V šľachty nádhere
a v beli panny, šakže ony? rec,
ó, načrtaj ich letkým slovom! A ja
ich letopisca pritknem rafijou;
šak ony, šak?… Ach (rečiem), pahrbok
len, braček: iba kopeň nízky, skromný,
čo nasypala plachá vzájomnosť
na mŕtvej púšti ľahostajnosti.
Golgotská na ňom týči obetnica
s tým srdcom veľkým vždy a vznešeným,
horiacim všeláskou, jejž božské lúče
na purpur zmenia blankyt nebeský,
diaľ v zlato, na ružokry stĺpy sveta:
i Himalaj že drsný zapáli
sa hanbou krvavou, v mrak zavinie
si rýchlo hlavu, cúvnuc za hrmotu
kams’ v úzadie — Len malá homôlka
podstavcom oltára; a poriedku
kto príde zďaľa, by jej prihodil
za hŕstku prsti kyprej pokory
a na parkanku oltárom by s bázňou
umiestil vďačný srdca kahanček: —
ó, mrvo dobra!… Nikde pocestných
kol v pustej pláni — žiaden zbožný pútnik,
rek sebazaprenia — Ba predsa! idú,
až zo troch strán zriem rušať postavy,
ten na očiach cieľ; sbory iste to
smer nestrativších zemských pútnikov,
dbajúcich poslania!… A vzrastie násyp,
ich zmohutnelý posluhou; a oltár
sťa ľalia sa nad svet rozchýli,
v jej kalichu to srdce velebné,
to slnce všelásky!… Jak? trojice
len rajských podôb v jasných, vlavých rúškach,
to chvátajú! jak večer pablesky
späť do ohnišťa — Poznávam ich: tietam,
sťa mladuchy, sú Voľnosť, Rovnosť, Bratskosť,
imž v národoch vždy ešte neobral
sa kvôli ženích —; modro zavité

hen Pravda, Krása zas a Dobrota
sú, roztúžené pravých po ctiteľoch,
cti, žertvy rytieroch —; a v červených
tam závojoch sú opäť Viera, Láska
a Nádeja, čo prajú prívržencov
si milovníkom rovných v horlení
a k smrti verných, ba i za hrobom —
Tie prichodia len sestry, samy. Teraz
u kopca pristali. Naň vysypali
daň podolkov: z ciest asi nálezky,
paberky zo strníšť — A stŕpnuc úctou
a ruky zložiac, hľadia k obetnici,
rozvíjajúcej ruže plamene;
vše obozrú sa, v očiach trblot sĺz,
hneď zrak však vrátia: znikiaľ príchodzích,
ach, púšť len — púšť…
Ech, omrzelec, odľud
si! vidím už (mi príkre tovariš);
zíď radšej z pántu, prestaň! Nápovedí
ja beztak tvojich viacej nepýtam
pre knihu života, nie! — Lebo povedz
mi, ruku na srdci: kde význačná
niť vývoja, jejž neľze prehliadnuť,
len zapotrošiť možno s úmyslom,
kam podel si ju, kam?
Tkvie v klbku zmijí
kde, pijavíc a…
Pekne! Nuž a pokrok
orlieho rozmachu? tiež ubzikol
ti pozornosti?

Oj, nie: vľavo, toť,
pochodom valným hrnie pod strechou
blýskavej šteti — Rozvil práve kriela;
tvoj orol! vzletel — točí kolesá;
včuľ strnul ako os —: hneď strelí, hneď,
len zrakom urkne korisť —
Sudby skúška! —
A vetry ducha: šaks' ich preslyšal
tiež?
Nepreslyšal. Duli, húdli; fučia
a hučia vždy: až vlasy naježia
sa človeku ich svetom zmietaním;
až kúdolom mu zasýpajú zrak,
sluch ohlušujú hlukom mu, mu dychot
až zadŕhajú puchom liehovým…
Bo vľúdny vetrík, kvet čo snúbi s kvetom,
čo neotriasa rosy osviežnej,
peľ šetrí krásy, zdroja zrkadlo;
čo nevyštrbí kláska, nie je vstave
ublížiť svetielku; čo u okienka
komôrky čaká trpezlive, by
jak posol prevzal tichú modlitbu
a zmocnený jej vposled vzdychnutím,
hviezd milým kyvom-zyvom posmelený,
ta zaniesol ju, kam ju upravil
sám prosebník: ten vánok láskavý
ver' neobstojí v mätenici búrok,
za uhol musí utiecť chalúpky,
v krík učupiť sa v poli, chvoji hája
sa zastať dať, kým prejde kúrňava:
ni väzeň dotiaľ hlivieť, trpieť, on,
duch činnej ľudskosti —
A slabosti!…
Bo, tichošľape ty či spiatočníku,
vedz: život borba je a pokoj smrť;
z trenice iskrice, hlaď kryštála,
prúd, ruch, let — zápas síl dal výslednicu,
ňouž trvá svet!
Však nač sa s tebou priečiť? —
A smery nové: čože o tých vieš,
sú krivé, šakže?
Všetky križovatky
ich zahanbí prť, naša ovečka
čo vychodila. Po nej za cieľom
na vrchol vyjdeš iste, ponad priepasť
bezpečne prejdeš, zídeš pokojne
späť do doliny — domov…

Chvalabohu,
že sme už doma raz! To bude rozkoš
po toľkej ceste ťažkej, tŕnistej,
raj plný slastí, nepremenných krás!
a ako vytknúť sluší, predovšetkým,
zvlášť z tvojej zásluhy — Daj požívať
ich skoro! nastol… Chlúb sa!

Nepodstrkuj
mi planých záminôk, bo bolí ma —
Ja zásluh nemám napriek ťarche liet:
som najmenší a krehký, slabý, biedny
na zatratenie… Ani raja niet tu,
jak nebolo ho nikdy na zemskom
tom diele nemocnom: — Táž' hora krivdy
tu čnie vždy, tá hať vadí priekorov,
ten rároh strká pýchy, svevole;
tá vyhňa zášti sipí, močarný
ten škúli okáľ nepriazne, to bahno
si kysne skazy; pysk ten pomluvy
kol slinou strieka, nohy podráža
ten kameň urážky, to isté puto
opína ducha… Nesvár, rozbroj, rozvrat
ten o triumfe; totá trampota
a neresť, trýzeň v jarnom rozvitku…
Tá služba modle býka zlatého
s hurhajom, tancom; s vnád to kapy Thule
pre háveď šplhavcov; to Eldorádo,
čo zrade rado je… Ten vysoký
bôľ zjatrených rán, ako oblohou
keď skvitnú zore; ako čierna noc
žiaľ hlboký… Púšť, och! i púšte tej,
už obzerá tam v slzách deväť sestár,
Múz z opustených hájov Golgoty,
až nasmrť strápených… To zažil som,
to spoznal, skúsil behom drahných rokov!
Jak mladoň som bol s mysľou veselou
uskočil na harcište, v srdci vatru
zápalu, perute túh na duši,
obzorom skvúcich vidín obrazy —;
jak starec, smutný navraciam sa: pútnik
sklamaný, s odriekaním oporu
odkladajúci cesty — číry popol
v zastydlej hrudi — opŕchnutý vták
i zachrípnutý: toť, mu daromných
kriel ulamujem kýpte…
Mlčím už.

BLAISE JOSEPH

Je Donald Trump nový cisár Konštantín?

V marci 2016, ešte skôr než bol zrejmý výsledok amerických prezidentských volieb, J. Blaise z University of New South Wales v článku na internetovom portáli Mercator-Net prirovnal D. Trumpa k novému Konštantínovi, pohanskému cisárovi, ktorý umožnil slobodne vyznávať kresťanstvo.

Kresťania sa nemôžu slobodne prejavovať. Útočí sa na náboženskú slobodu. Spoločnosť je materialistická a nemorálna. Západná civilizácia čelí veľkému ohrozeniu znútra i zvonku. A jediný formujúci sa svetový líder nie je zjavne nijaký svätec.

Myslíte si, že je reč o Amerike roku 2016? Nie. Píšem o situácii v Rímskej ríši roku 312.

Tým lídrom bol Konštantín, ktorý zápasil o trón rímskeho cisára. Konštantín mal mnoho chýb: mal viacero žien a dokonca jednu z nich nechal popraviť, mal extrémne ambície a bol bezohľadným generálom a politikom. Avšak podľa legendy prešiel svojou „cestou do Damašku“, mal videnie, konvertoval na kresťanstvo, zvíťazil nad svojimi protivníkmi a stal sa veľkým rímskym cisárom.

Konštantín nezachránil iba Rímsku ríšu, ale dal taktiež slobodu i kresťanstvu. Roku 313 podpísal Milánsky edikt, ktorý oprávňoval kresťanov praktikovať a slobodne hlásať svoju vieru. To stačilo na to, aby bolo kresťanom umožnené vystupovať slobodne aj na verejnosti, vďaka čomu mohli šíriť Dobrú zvesť až na okraj ríše a christianizovať pohanskú kultúru.

Samotný Konštantín nebol nijakým pilierom cnosti, vytvoril však prostredie, ktoré dalo kresťanom slobodu ovplyvniť spoločnosť. Prví kresťania boli na toto ovplyvnenie spoločnosti skvelo uspôsobení, potrebovali však od cisára práve slobodu, ktorá by im to umožnila.

Prejdime do roku 2016, kde môžeme vidieť veľa zrejmých podobností. Západná spoločnosť trpí mnohými problémami. Konzervatívni kresťania poznajú riešenia, ale nemôžu ich slobodne formulovať vo verejnej sfére kvôli zakorenenej politickej korektnosti a kultúrnemu marxizmu.

Konzervatívcom nechýba vôľa, dobré argumenty či výreční obhajcovia. Čo im však chýba, je sloboda hovoriť otvorene o sociálnych otázkach bez toho, aby ich umlčiavali pomstychtivé hordy sekulárnych pokrokárov kvôli „urážkam“ špecifických skupín populácie. Donald Trump je jediná osoba, ktorá nám túto slobodu môže udeliť.

Najprv však porozmýšľajte nad nasledovnými bodmi:

- Ak tvrdíte, že deti majú mať v ideálnom prípade matku a otca, pretože práve v takom prostredí budú v priemere najlepšie prospievať (čo podporuje drvivá väčšina relevantných sociálnych vedcov); urobia z vás „homofóba“ (hoci také tvrdenie nemá nič spoločné s homosexualitou) a „nepriateľa slobodných matiek“

- Ak vysvetlíte, že je naozaj biologický a spoločenský dôvod, aby bolo presadzované a ochraňované manželstvo ako zväzok medzi mužom a ženou, ako tomu bolo po tisícročia (narážka: ide o deti); označia vás za „bigotného“.

- Ak budete tvrdiť, že veľká miera rozvodovosti ubližuje deťom, a že rozvod bez určenia viny je príčinou mnohých sociálnych problémov; urobia z vás človeka „žijúceho v päťdesiatych rokoch“ a „dinosaura“ (hoci sociálne údaje o dopade rozvodu sú nepopierateľné a potvrdil to i sám prezident Obama).

- Ak budete vyhlasovať, že muži a ženy sú vo svojej podstate odlišní; urobia z vás „transfóba“ (niečo, o čom nik netušil a čo existuje už pár rokov).

- Ak upozorníte na to, že deti sa prosto zázračne nezjavia z ničoho nič po deviatich mesiacoch, a že naozaj existuje právo na život a dôstojnosť pred smrťou; urobia z vás extrémistu (len práve preto) a sexistu (hoci toto vyjadrenie nehovorí nič o ženách).

A tak by sme mohli pokračovať. Ide o to, že i dokonale zdôvodnené stanoviská vyvolajú tak mnoho pobúrenia, že konzervatívci sa buď vzdajú alebo napokon stratia dôveryhodnosť a budú neschopní vplývať na verejnú mienku. Argumenty nie sú zohľadňované podľa ich pravdivosti, ale podľa toho, do akej miery sa dotýkajú špecifických skupín obyvateľstva. To je príčinou, prečo sú záležitosti konzervatívnych kresťanov vo verejnej sfére napokon odsunuté do beznádejnej pozície.

A do toho prichádza Trump.

Američania nepotrebujú prezidenta, ktorý by nám dával argumenty. Amerika len potrebuje prezidenta, ktorý by nám dal slobodu, aby sme mohli vyslovovať svoje argumenty bez strachu, že nás umlčí úderná brigáda politickej korektnosti.

O Trumpovi by ste mohli tvrdiť čokoľvek iné, nedá sa však poprieť, že je určite politicky nekorektný a je za to na seba hrdý. Odmieta odvolávať svoje kontroverzné výroky. Neospravedlňuje sa po svojich argumentoch skupinám, ktoré mohol uraziť. Dáva košom médiám. Je vzdorovitý napriek tomu, že ho za to budú ohovárať politické elity, žurnalisti a akademici.

Pozrime sa na príklad nelegálnej imigrácie. Trump využíva u obyčajných občanov pochopiteľnú tendenciu skepsy k vysokej vlne imigrácie, najmä vtedy, ak platí len malý alebo nijaký poriadok v imigračnom programe. Mnoho rokov to bola nedotknuteľná téma a tí, ktorí túto otázku vytiahli, boli umlčaní s označením za „rasistov“ a obviňovaní z urážania imigrantov, Mexičanov, etc. Trump však za menej než rok naštartoval o tejto téme náležitú diskusiu, pretože odmietol nechať sa prekričať a ospravedlňovať sa za možnú urážku menšín. Či už s nelegálnou imigráciou súhlasíte alebo nie, je jasné, že taktika kultúrnych marxistov v debate o imigrácii na Trumpa prosto neplatí.

Alebo si vezmite terorizmus. Na rozdiel od mnohých kresťanských politikov, Trump nazval zlo islamského terorizmu a extrémizmu pravým menom a usiluje sa starostlivo preskúmať politiku masovej islamskej imigrácie, aby ochránil národnú bezpečnosť. Tým znovu prekonal heslá ako „islamofóbia“ a „rasizmus“ a premenil ich vlastne na diskusiu o dôležitej a citlivej otázke.

Kresťanskí konzervatívci potrebujú, aby sa stalo presne to isté v prípade ďalších otázok ako sú potraty a manželstvo. Práve v tom môže byť Trump pre konzervatívnych kresťanov skvelým prezidentom. Trump je jediný prezidentský kandidát, ktorý je schopný zmeniť spoločnosť a urobiť ju tolerantnejšou vo veľkých diskusiách na kontroverzné témy. A napokon s vodcom, ktorý verejne pohŕda ľavicovou taktikou umlčovania, by bolo možné postaviť sa ľavičiarom v najzásadnejších otázkach.

Ak sa Trump stane prezidentom Spojených štátov a najmocnejším lídrom Západu, môže zásadne zmeniť západnú kultúru. Dôsledky jeho úradu môžu dosiahnuť ďaleko za pobrežia, či hradby Ameriky. Ľudia budú môcť slobodne rozprávať o množstve otázok. Politická korektnosť môže byť silne oslabená, keď ju Trump opätovne vystavuje na pranier. Kultúrny marxizmus a princíp neustáleho hľadania statusu obetí môžu byť ochromené. Pokrokári, ktorých snahou bolo diskusiu umlčať, by si uvedomili, že ich taktika viac nezaberá. A po tejto zásadnej zmene politickej scény by boli konzervatívci konečne voľní a mohli by sa venovať svojim záležitostiam vo verejnej sfére.

A môže sa to premietnuť aj do iných oblastí. Naše univerzity by sa znovu stali miestami vzdelávania a slobodného myslenia. Výsledkom by boli lepší sudcovia, právnici a politici. Populácia by bola lepšie informovaná, pretože verejnej diskusii by bránilo menej prekážok. To by viedlo k dlhodobému úspechu v sociálno-politických otázkach ako sú potraty či manželstvo. Kresťanom by to umožnilo urobiť západnú spoločnosť znovu naozaj kresťanskou.

Mnoho konzervatívnych kresťanských komentátorov a akademikov sa vyslovuje proti Trumpovi. Napríklad veľká skupina katolíckych akademikov a intelektuálov činných vo verejnej sfére, vrátane profesora R. Georga z Princetonu, prednedávnom nešetrila kritickými výrokmi na Trumpovu adresu: každý z nich bol pochopiteľný, mnohé z nich oprávnené a niektoré z nich nepopierateľné. Je úplne legitímne pociťovať obavy z Trumpovej náhlej zmeny názorov ohľadom potratov, z jeho ostatných komentárov k manželstvu a rodine a z jeho postojov voči moslimom či podpory mučenia – a tak by sa dalo pokračovať.

Ľudia ako profesor George sú intelektuálni velikáni a veľkí bojovníci za konzervativizmus. Zdá sa však, že im chýba vnímanie širšieho rozmeru týchto volieb. Chcú voliť kandidátov, ktorí za sebou majú minulosť obhajcov konzervatívnych pozícií, čím by zmiernili kontrolu pokrokárov nad spoločenskými debatami – to je skutočnosť, ktorú prijali za svoju. Ale prečo by sme ju mali akceptovať? Prečo nemôžeme vyjsť za hranice tejto schémy a zvoliť niekoho, kto možno bude schopný zasadiť politickej korektnosti a kultúrnemu marxizmu konečný úder?

Bolo by bezpochyby skvelé mať amerického prezidenta s konzistentne konzervatívnymi názormi. Ak by sa napríklad verejne zastával mnohých kresťanských tém a menoval spoľahlivých sudcov, čo by bolo samo o sebe dobrým výsledkom. Je však len veľmi malý objem dobra, ktorý by tak mohol dosiahnuť, keďže stále prevláda kultúra vážne obmedzujúca verejnú diskusiu o mnohých životne nevyhnutých spoločenských otázkach. Kým budú verejné diskusie ovládať kultúrni marxisti, konzervatívni politici, komentátori a akademici si budú musieť stále počínať veľmi opatrne, rozrieďovať svoje argumenty a ospravedlňovať sa za možnú urážku niektorých ľudí. Kým trvá tento stav, nedá sa dosiahnuť nijaké dlhodobé víťazstvo.

Pozrite sa na minimálne dlhodobo udržateľné výdobytky z obdobia ôsmich rokov vlády Georga W. Busha ako konzervatívneho kresťana. Bol všetkým, čo by si konzervatívny kresťan mohol priať. Dokonca v istej dobe mali republikáni v Kongrese väčšinu. Čo však z týchto ôsmich rokov máme? Je Amerika v nejakej predstaviteľnej miere vľúdnejšia ku kresťanstvu a ku konzervatívnym princípom, než bola v roku 2000? Dokonca keď obviňujete Obamu z toho, že opätovne zvrátil dobré veci z Bushovej administratívy, mali by ste si uvedomiť, že Bushove výdobytky boli také neudržateľné, že boli prakticky nanič. Načo by teda bolo dobré zvoliť ďalšieho mainstreamového konzervatívneho amerického prezidenta?

Trump prichádzajúci z obchodného prostredia je „investícia s veľkým rizikom, no možnosťou vysokého zisku“. Môže skončiť tak, že pre konzervatívcov dosiahne málo a na nejaký čas im spôsobí ťažkosti. Je však taktiež celkom možné, že z verejnej sféry vytlačí kultúrny marxizmus a umožní kresťanom slobodne sa vyjadrovať aj po mnoho ďalších generácií.

Možno to platí len pre nás, čo sme vo veku impulzívnej mladosti... No máme už dosť kultúry politickej korektnosti a mali by sme byť ochotní podstúpiť takmer akékoľvek riziko, aby sme zo západného sveta túto kultúru odstránili – čo je príležitosť, ktorá sa vyskytne raz za pokolenie. Ak zatlačíme kultúrny marxizmus – na čo neexistuje lepší spôsob, než zvoliť Trumpa za prezidenta – politická korektnosť bude značne oslabená a po štyroch alebo možno ôsmych rokoch Trumpovej vlády bude už nevyliečiteľne ochromená.

Sú tu, samozrejme, legitímne otázky o Trumpovom charaktere, temperamente a egu. Trump nie je zaiste nijaký svätec. Naozaj však teraz potrebujeme, aby bol prezident Spojených štátov svätcom? Alebo potrebujeme prosto niekoho, kto by oslobodil verejnú sféru a dovolil kresťanom, aby pomohli každému stať sa svätým?

Nech je to už akokoľvek, vari niekto naozaj verí, že Trumpovo ego je väčšie než ego akéhokoľvek iného politika? On len odmieta hru predstieranej pokory, ktorú politici doviedli do dokonalosti a ktorou ľudia opovrhujú.

A tu prichádza znova podobnosť s Konštantínom. Ako cisár bol takou egoistickou osobnosťou, že dokonca po sebe pomenoval hlavné mesto ríše Konštantínopol (tak ďaleko by pravdepodobne nezašiel ani Trump).

Podobne ako Konštantín, i Trump je nedokonalý človek a líder plný nedostatkov. Ale ako je dnes Konštantín všeobecne známy ako „Konštantín Veľký“ pre jeho zásluhy na tróne rímskeho cisára a za to, že dal kresťanom slobodu; je možné, že i na Trumpa sa raz bude spomínať ako na toho, kto „urobil Ameriku znovu veľkou“ a že raz ho budú uctievať kresťania ako „veľkého“?

Trump môže byť presne tým, čo teraz konzervatívni kresťania potrebujú. Momentálne sme obmedzovaným prostredím presiaknutým kultúrnym marxizmom a politickou korektnosťou. Ak by tomu tak nebolo, bol by najlepším republikánskym kandidátom Ted Cruz alebo „ktokoľvek iný než Trump“. Keď však chceme s týmto obmedzením raz a navždy skoncovať, je najlepším kandidátom práve Trump – a v skutočnosti i tým jediným kandidátom je.

Preložila K. Džunková

Pochopíme, že treba držať pokope, až keď nás niekto riadne nakope?

Veľa sa v Biblii, hlavne v Novom zákone, hovorí o milosrdenstve, ale veľa aj o hriechu, jeho druhoch a nenapraviteľných následkoch a tiež o dôležitosti pokory a pokánia. Ježiš, pred ktorým sa má skloniť každé koleno a ktorému jedinému z ľudí sa máme klaňať, je prísny a jednoznačný vo svojich morálnych zásadách a odsudzovaní pýchy a konkrétnych nespravodlivostí. Ak sa ale stretne hoci aj s trochou ľútosti, hovorí o milosrdenstve a odpustení. Všimnite si, že napriek niekedy tvrdým slovám, nikoho nepreklínal a nevylučoval, dokonca ani Judáša. Ešte aj Herodesa nazval iba líškou a jedine farizejov synmi diabla, ale tí už boli príliš drzí, namyslení a dotieraví.

Cirkev po Kristovi sa možno aj v záujme zachovania svojej existencie stávala prísnejšou, hierarchickejšou, organizovanejšou a aj trestajúcou. V histórii sa totiž vždy vyskytovali trochu popletené a príliš horúce hlavy, ktoré z nadšenia pre svoju čerstvo poznanú pravdu boli ochotní ísť aj cez mŕtvoly. Zažili sme to aj my, deti dvadsiateho storočia, a zdá sa, že tieto tendencie nevymreli.

Každému chodcovi a či šoférovi sa asi stalo, že nebol problém prejsť na červenú a môžu nastať situácie, keď to nie je nevyhnutné len pre sanitku. Nemôžeme však vkladať do dopravných predpisov, že rešpektovať semafory nie je bezpodmienečne dôležité.

Aj vzťahy medzi rôznymi ľuďmi a partnermi sa často dejú neplánovane, nezodpovedne a krížom-krážom. Iste netreba veľa inteligencie, aby sme to chápali, ale nemali by sme mať tú drzosť tvrdiť, že sme stvorení absolútne zlí a neovládateľní, takže robme si, čo chceme, aj tak sa nám všetkým prepáči a odpustí. Ani žiadna svetská inštitúcia nemôže mať tú neslušnosť a drzosť tvrdiť, že kradnúť je zakázané, ale občas poteší...

V náboženskej inštitúcii by sa takéto a podobné postoje nemali vyskytovať vôbec.

Nielen ateistický, ale aj nerealistický a násilný marxizmus sa márne pokúšal svoje ciele a diktáty presadiť násilím, zmeniť ľudskú prirodzenosť predpismi a popravami. Neomarxizmus používa sofistikovanejšie metódy. Takzvaná frankfurtská škola sa dala na takzvaný „pochod inštitúciami", ktoré plánuje rozbiť a rozožrať zvnútra. Veľmi rafinovane kalí a múti vodu v najzákladnejších medziľudských vzťahoch, ktoré spochybňuje a tým berie ľuďom oprávnenú oporu a podporu u tých najbližších. Ak sa spoločnosť takto atomizuje a individualizuje, logicky sa stáva ľahko ovládateľnou. Manipulátori si akosi neuvedomujú, že si sami podrezávajú pod sebou konár a že žijú a prosperujú práve kvôli tým ešte stále dobrým a poctivým, ktorí na nich robia a napriek ich znechucovaniu držia ľudskú spoločnosť pokope.

Všetci sme stretli v živote veľa dobrých ľudí, aj takých, ktorí sa o žiadnu vieru a iné abstrakcie nezaujímali, ale boli často reálnejší a zodpovednejší od tých, ktorí by mali byť soľou zeme a záchranou pre tých úbohejších a nevzdelanejších. Ak si to neuvedomujú a vďaka svojej sile a prefíkanosti bohapusto ľudí klamú a využívajú, ich pád bude naozaj veľký. Božie milosrdenstvo nám hovorí, že všetky hriechy sú odpustiteľné, okrem úmyselného konania zla, okrem zámernej nepoučiteľnosti a okrem vedomého pestovania vlastnej pýchy a opovážlivosti.

Nepľujte do nebies a ani na svojich blízkych. Slina padne na vaše hlavy a odpustené bude len tým opľuvaným a ukrivdeným. Nie vám, bezstarostným a nezodpovedným pastierom, ktorí vedeli a mohli robiť dobre, ale v rámci alibizmu a vlastnej pohodlnosti tak úmyselne nerobili!

Je to naša preveľká vina, ktorá sa tiahne dejinami a naozaj priťahuje Božie tresty.

VLADO GREGOR

Poznámky k súčasnosti

V roku 1991 sa definitívne zavŕšil rozpad Sovietskeho zväzu. V tom čase nikto ani netušil, aké to bude mať dôsledky na globálnu bezpečnosť vo svete. Rozpadom ZSSR zanikol vojenský pakt Varšavská zmluva, zanikol bipolárny bezpečnostný systém vo svete. Najvplyvnejšia politická osobnosť podľa časopisu FORBES za rok 2016 Vladimír Putin to nazval (a určite nebol ďaleko od pravdy) najväčším nešťastím.

Západný militantný systém zastrešený vojenským paktom NATO, ktorého členom je aj Slovensko, dokonale využil vákuum, ktoré vzniklo rozpadom Varšavskej zmluvy. Tu sa zasial vietor, ktorý dnes žneme v podobe teroristických útokov naprieč celou Európou. Naposledy v Berlíne. Udalosti naozaj nasledovali veľmi rýchlym tempom. Juhoslávia, Afganistan, Irak, Ukrajina, tzv. arabská jar vo forme tzv. farebných revolúcií a môžeme pokračovať aj ďalej. Toto všetko bolo zdrojom rozvratu politických systémov v daných štátoch, ktoré generovali biedu a utrpenie, v tom horšom prípade dokonca vojnu. Obete už nikto neporáta... Tí, čo mali šťastie, utiekli zo svojich domovov. Boli ich milióny.

V žiadnom prípade nechcem klásť rovnítko medzi imigrantmi a teroristami, ale dnes je absolútne známy fakt, že medzi migrantov, ktorí zaplavili celú Európu, sa infiltrovali aj stovky teroristov.

Ako veľmi nešťastný krok možno nazvať počínanie nemeckej kancelárky Angely Merkelovej a jej pochlebovačov v Bruseli, ktorá doslova pozývala imigrantov do Nemecka. Keď však situácia dospela do štádia neúnosnosti, hľadala Merkelová aj Brusel riešenie celej situácie v Turecku. Ale ako sa neskôr ukázalo, Turecko nebude a ani nemôže byt garantom riešenia daného problému.

A tak sa celá Európa, vrátane Slovenska, ocitla vo vojnovom stave s terorizmom. Šíri sa strach a zomierajú nevinní ľudia.

Jeden z prvých politikov na politickej scéne Slovenska, ktorý upozornil na potenciálne nebezpečenstvo imigrantov bol Marian Kotleba.

Terorizmus, ktorého sme v dnešných dňoch svedkami či už vo Francúzsku alebo v Nemecku, má však aj inú podobu. Na východ od našej hranice prebieha štátny terorizmus, ktorého obeťami sú tisíce nevinných ľudí v regiónoch Donecka a Luhanska. A je zase signifikantné, že prvou osobnosťou na slovenskej politickej scéne bol opäť práve Marian Kotleba, ktorý zaslal bývalému prezidentovi Ukrajiny Janukovičovi výzvu na zabezpečenie poriadku v Kyjeve. Zatiaľ čo niektorí slovenskí politici preukázali svojou podporou kyjevskému ozbrojenému prevratu svoju naivitu, Marian Kotleba ako jeden z mála predpovedal zlo, ktoré Majdan v Kyjeve prinesie. A dnes je už všetkým jasné, že mal pravdu. Posledné udalosti v Debalcove to iba potvrdzujú.

Nemôžem sa zbaviť dojmu, že na Slovensku žijeme akési prapodivné časy.

Na jednej strane horúcou ihlou šité zákony o extrémizme či zákon o spochybňovaní holokaustu a na strane druhej nepochopiteľné mlčanie či priama podpora prejavov netolerancie v krajinách EÚ, ako sú Lotyšsko, Estónsko, či už spomenutá Ukrajina. A čo je najhoršie, tieto iniciatívy vychádzajú od najvyšších politických elít štátu.

Pre vnímavého človeka je to minimálne na zamyslenie.

NINA UHERČÍKOVÁ

TEODOR KRIŽKA

Sestrička báseň

Hane Kostolanskej, sestre básnika Paľa Ušáka Olivu

Sestrička báseň, bračeka má kdesi
v krajinách bielych zaoblačných výšin.
Prebrodíš rieky, poprechodíš lesy,
nedôjdeš k nim...
Len keď sa celkom stíšim,

počujem čosi... Niečo ako lístky
osiky, ako pery, ako šepot
ďalekej, zrakom nedozernej výšky
do mojich mĺkvych, neduživých slepôt.

Žila si s nami, sestra svojho brata,
on predišiel ťa, odomkol ti brány,
kde mýtne je len obeta, len strata
z prečistej lásky, z poctivosti dlaní.

On už je dávno na tej strane sveta,
kde nikdy viac už nevykašlú pľúca
červenú krv, a chvie sa ako dieťa,
že už smie objať sestru svojho srdca.

Načúvam tichu. Šepká, že sú krásni,
sestrička báseň a jej braček prostý,
keď objali sa v Bohu - večnej básni.
Anjeli plačú. Plačú od radosti.

Prosba k priaznivcom Kultúry

Veľmi pekne ďakujeme,
že viacerí z vás
reagovali na prosbu redakcie
a podporili vydávanie
nášho časopisu Kultúra.
Prosíme, aby ste nepoľavovali
v ušľachtilom úsilí
a prispeli svojím príspevkom
na číslo účtu vydavateľa Kultúry
v Slovenskej sporiteľni

IBAN
SK6909000000000170427664

Jozef Pauer

Z potopy, v čase striedania stráží

(Pokračovanie z predchádzajúceho čísla)

Všetky sféry spoločenského života, verejná, poloverejná i privátna, sa ocitli v dezorientačnom a dezintegračnom víre permanentnej transformácie. Zmeniť všetko, aby sa nič nezmenilo. Dávna, pradávna, či už od Sumeru, Babylonu alebo od Peloponézskych vojen uplatňovaná taktika oligarchie sa opäť zmobilizovala: Atomizovať spoločnosť, deštruovať jej pravé hodnoty a tradície, prepísať jej dejiny, zasiať do nej falošné hodnoty, zmätok a neistotu, rozložiť verejnú mienku, zmocniť sa kultúrneho bohatstva, peňazí, peňažných, finančných a obchodných inštitúcií, ovládnuť rozhodujúce sféry politickej moci a hospodárstva, rozvrátiť kultúru, na jej ruinách vystavať „impérium ducha“ založené na kulte neviery a zrady, na zneužívaní digitálnej kultúry, drogovej „kultúry“ a estetizácie násilia a mravnej skazenosti, narušiť pamäť a dušu národa a zbaviť ho jeho ducha. Národ s takto zmenenou povahou a deformovaným vedomím stráca vnímavosť, bdelosť, schopnosť zabrániť inkarnácii zla do dejov národných i svetových, stáva sa bezduchou súčasťou prostredia bez schopnosti vzťahovať sa k svetu v dimenziách univerza. Sklerotizovaný, znecitlivený a pokorený sa ochotne nechá klamať „krásnymi“ a trúfalými rečami, vysávať úžerou peňažnou i morálnou.

ZMENA CHARAKTERU EURÓPY

A program pre Európu? Takisto: Vytrhnúť z vlastných duchovných koreňov, skolonizovať. Zámienkou je zjednotená Európa. A veľký sen o Impériu sa uskutočňuje pod maskou Európskej únie. Pokrytectvo a sofistika sú integrálnymi súčasťami imperiálnej doktríny. V nej sa rešpekt a obhajoba štátnej suverenity odsudzuje ako spiatočnícky akt ochrany autokratických režimov. „Progresívnou“ mantrou sa stali ľudské práva, genderizmus, multikulturalizmus a „suverenita“ ľudu. V jej mene majú byť rozbité suverénne národné štáty. No zároveň tí istí ľudia, za ktorých „suverenitu“ sa horlí, ako aj ich národy a štáty ako celky, sú zahnaní do osídiel imperiálnej tyranie globalizovaných financií. Americká vojnová mašinéria a rozvrat, ktorý po sebe všade, kam vtrhne, zanecháva, generujú „humanitárne kolóny“ imigrantov, o ktorých sa má postarať Európa8. Africkí, arabskí, ázijskí „utečenci“,

8 Spriahnutie USA s islamskými štátmi nie je číra domnienka a už vôbec nie výplod dajakej konšpiračnej teórie, ale holý fakt. Spojené štáty ako hlavný konkurent Európy nepriamo i priamo napomáhajú jej úhlavnému nepriateľovi, ktorým je islam. Táto perfídna hra USA s Európou sa prejavila už počas útokov NATO na Srbsko a proti Srbom. Dnes tvoria 80% oby

l47l

ktorí pripomínajú skôr komandá zabijakov než ľudí na úteku pred tragickým nešťastím, sa nebudú plaviť do Ameriky, ani nepoputujú do Saudskej Arábie, Kuvajtu, Kataru či iného emirátu, celkom organizovane stroskotajú pri brehoch Európy. A ešte „skôr ako stroskotajú“, vyjde v európskych vydavateľstvách v predstihu vyrobená obrazová publikácia dokumentujúca tragickú plavbu zúfalých utečencov. Trpiacim musíme pomáhať. Ale kde sú tí, ktorí ich utrpenie spôsobili? V ďalšej krajine šíria demokraciu a slobodu. A Európa sa zatiaľ mení na alchymistický téglik, v ktorom sa vytrvalým miešaním päťdesiatmiliónovej masy imigrantov so zvyškom Európanov vytvorí nová rasa, ktorá má odvrátiť oligarchiou objednaný a jej vedeckými lokajmi prepočítaný „demografický zánik“ Európy. (Ako to svetu už 11. októbra 2008 „odhalil“ britský denník The Daily Express. Populačná divízia OSN už v roku 2000 hovorila o 159 miliónoch imigrantov do roku 2025.) Takto „zachránená“ Európa už Európou určite nebude. Nahromadenie kultúrne a nábožensky nepriateľsky naladených más v európskych krajinách poznamenaných povrchnosťou, stratou schopnosti sústredeného zamyslenia i zdravých inštinktov v radoch vlastných más, ktoré iluzórne očakávajú tento zdravý inštinkt od štátu ovládaného zhubnou ideológiou globalizmu a multikulturalizmu, povedie k morálnej a duchovnej degenerácii celých európskych spoločností. To už v dvadsiatych rokoch 20. storočia myšlienkovo pripravoval zakladateľ Paneurópskeho hnutia a jeden z ideových tvorcov Európskej únie, Maastrichtu i multikulturalizmu, R. N. Coudenhove-Kalergi, keď plánoval odstránenie národných kultúr Európy a vytvorenie (šľachtením a krížením) novej euroázijskej negroidnej rasy („eurasisch-negroide Zukunftsrasse“) ovládanej elitnou vodcovskou rasou. (Coudenhove-Kalergi 1925, 23) Práve takto, pretvorením homogénnych národov vytvorený krížený ľud s charakteristickými vlastnosťami krutosti a nevery, nestabilnosti, nesamostatnosti a bez invencie a tvorivosti má umožniť oligarchickým elitám ovládnuť Európu. Zrušením princípu rovnosti všetkých ľudí pred zákonom, zákazom kritiky menšín a ich ochranou výnimkami či tvorbou špeciálne upravených zákonov plánoval Coudenhove-Kalergi dostať degenerované masy pod absolútnu kontrolu „vodcovských“ elít.

HROZBA CIVILIZAČNÉHO KOLAPSU

Krutým faktom, ktorému ľudstvo dnes čelí, zostáva narastajúca hrozba svetového vojnového konfliktu. No zároveň nemožno ignorovať skutočnosť, že svet ako celok sa ocitol v situácii, ktorá človeku zakazuje voliť vojnové riešenie sporov medzi národmi a štátmi v celosvetovom rozsahu. Na základe súčasného stavu vývoja deštruktívnych síl možno celkom realisticky usudzovať, že prípadná svetová vojna by nemala víťaza, svet by sa zmenil na rumovisko a medzi ruinami civilizácie by sa v bezuzdnom cvale preháňali prízraky šeliem, drakov a hadov zármutku, zúfalstva a smrti. Táto hrozba civilizačného kolapsu nie je v dejinách nová. Objavuje sa vždy v časoch panstva oligarchického systému, ktorý sa usiluje ovládnuť ľudstvo obmedzovaním jeho rastu, tak populačného, ako aj kultúrneho. Tento systém ráta s prispôsobivosťou ľudského vedomia a využíva všetku svoju materiálnu moc „zlata“ na šírenie klamstiev, chaosu a pseudohodnôt, na zavádzanie, ohlupovanie, manipulovanie, ale aj vyvražďovanie jednotlivcov i celých spoločenských vrstiev a národov. Klasickou ilustráciou pôsobenia oligarchického princípu je vleklá (431 – 404 pred n. l.) peloponézska vojna. No tento princíp sa prejavoval aj v oveľa dávnejších dobách, ale takisto v epoche modernej ako pretrvávajúci konflikt medzi panujúcou triedou „bohov“ a ľuďmi sformovanými na obraz dobytka a zahnanými do mediálnych i existenčných „ohrád“ všemožného útlaku a otroctva. Dnes takéto panstvo oligarchickej kultúry vyústilo do situácie, v ktorej sa ukazuje nemožnosť prebývania princípu oligarchizmu a autentického princípu ľudskosti „pod jednou strechou“ našej planéty. A súčasný stav tejto planéty nedovoľuje viesť vojny. Už nemožno tolerovať moc uplatňovanú atómovými zbraňami, biologickými prostriedkami hromadného ničenia či inými formami deštrukcie a zbedačovania ako formu medzinárodnej politiky. Náš svet sa ocitol v pekelnom kotle. Všade, kam i celkom náhodne zablúdime pohľadom, môžeme uvidieť stúpať dym z vojnových spálenísk. Vôľa rozpútať a viesť vojnu je chorá vôľa. Vojna bola vždy prejavom ochorenia národov a ich vlád. Vojna nie je prirodzeným dôsledkom domnelo vrodeného sklonu človeka k násiliu. A nie je ani výrazom „bojovného ducha“ alebo vyústením boja za dobro, spravodlivosť, za vlasť, za hocičo. S výnimkou zaostalosti, deštruktívnych prejavov nezvládnutej pudovej agresivity a oslepujúcej tuposti sa za vojnami skrývali vždy motívy oligarchického panstva. Vojnou sa presadzovali jeho záujmy. A vojna bola uvalená na tých, ktorí mu odporovali. Pretrvávanie vlády oligarchických záujmov znamená šírenie vojnových plameňov požierajúcich ľudstvo aj s jeho kultúrnymi a civilizačnými výdobytkami. Ako to, že oligarchii sa opätovne už celé tisícročia darí obracať národy proti sebe, vnútorne rozkladať poriadok spoločnosti, rozoštvávať štáty a hnať ich do zničujúcich vojen? Aké sú to procesy, ktoré vo všetkých takých rozmanitých spoločnostiach s odlišnými formami politických režimov a pradávnej či celkom nedávnej. Všetky explózie agresie a násilia, ktoré sa prejavujú priamo pred našimi očami vo vyvražďovaní civilného obyvateľstva Ázie, Európy, Afriky, v zabíjaní a mučení zajatcov, v znásilňovaní žien, mužov, detí, v zúrivom ničení pamätihodností a ľudských obydlí nás nútia pýtať sa na správanie ľudí, ktorí sú aktérmi týchto udalostí. Kde sa berie tak extrémne silná nenávisť zhmotnená v celom tom vojnovom besnení? A keď vidím tie nenávistné pohľady v útočných „osmanských“ hordách „utečencov“ – dobyvateľov valiacich sa do Európy, ich zúrivé, fanatické ničenie vecí, miest, inštitúcií i ľudí; keď vidím, ako Európanmi pohŕdajú, pretože nepozorujú na ich strane žiadnu odvahu a cítia ich nechuť bojovať, ich vnútornú pustotu a pomýlenosť, slabú duchovnú, národnú i osobnú integritu; keď vidím, ako nás zastrašujú svojím hnevom a nenávisťou, ako nás vydierajú pocitmi viny, keď vidím ako s povýšeneckou aroganciou požadujú okamžitú hmotnú pomoc, pričom ničia zariadenia a územia, ktoré im pomoc veľkoryso poskytujú; a keď nad tým všetkým počujem nenávistné reči nadháňačov a štváčov do vojny (do akejkoľvek vojny, dnes je to proti Sýrii, Iraku, Iránu, no najmä štvanie Európanov proti Rusku a proti kresťanstvu; ale spomeňme si aj na kubánsku krízu, vojnu vo Vietname, druhú vojnu v Perzskom zálive...), prepadáva ma hrozivý pocit, že z nášho sveta zmizla všetka skutočná mierumilovnosť a že už sa v ňom viac neobjaví. A čo vyplaví ďalšia vlna?

Bude ešte nenávistnejšia a žiadostivejšia?

Alebo vyplaví na brehy nášho sveta stratený poklad? Aký? Oživenú vôľu? Dôstojnosť, hrdosť, rytiersku zdvorilosť a chrabrosť? Nepoznané dobro a krásu za pohostinnosť a trpezlivosť, miernosť a slušnosť? Áno, pri stretnutí osoby s osobou. Ale pri masovom miešaní? Vlna za vlnou. Príliv a odliv a príliv...

ZAČIATKY BUDOVANIA NOVÉHO SVETOVÉHO PORIADKU A PERMANENTNÁ HROZBA VOJNOVEJ KATASTROFY

Keď som na začiatku spomenul jedenásty september 2001 ako nový výstrel z Auróry, ako dátum zahájenia faktického budovania Nového svetového poriadku, musím pre úplnosť uviesť, že po jeho verbálnom ohlásení G. Bushom už v r. 1989 sa predohrou

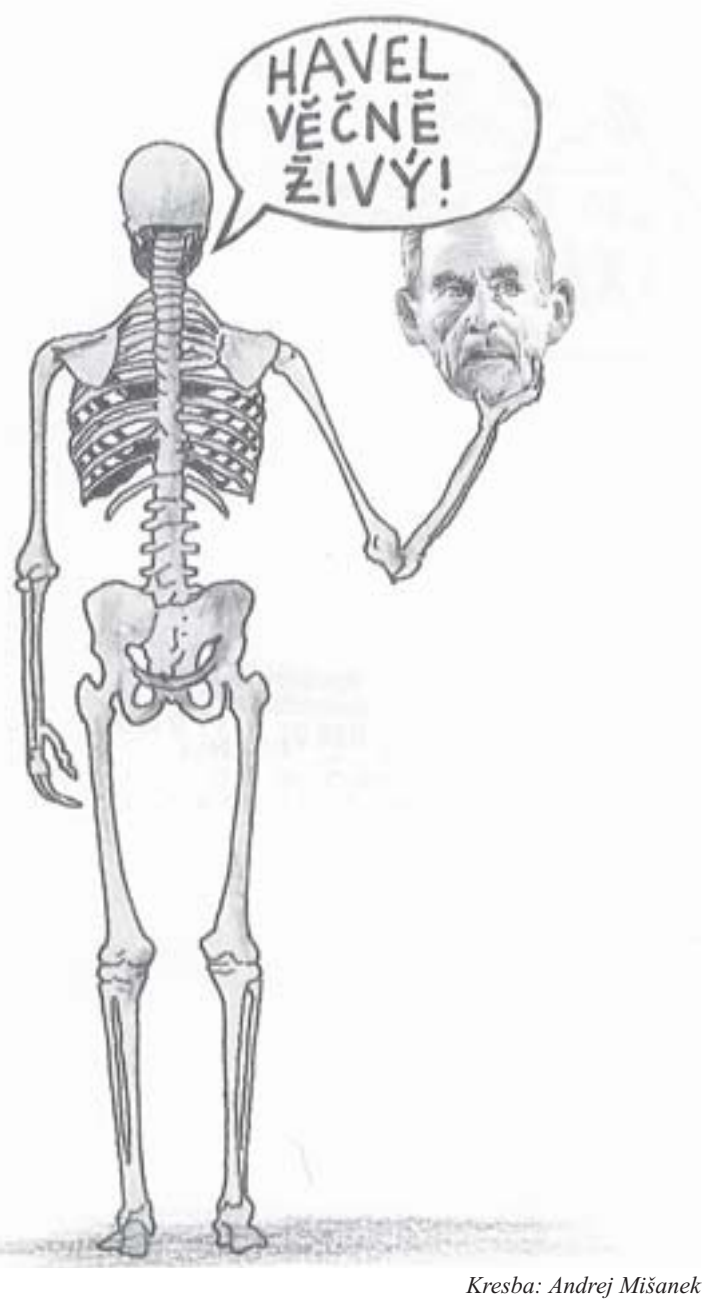

Kresba: Andrej Mišanek

k nemu stala vojna v Perzskom zálive známa tiež ako Operácia Púštna búrka. Práve tu po prvýkrát od vojny vo Vietname Západ, presnejšie USA (ako vždy, v pozadí s Veľkou Britániou a s oligarchickou kryptokraciou bankárov za plánovacím stolom) nanucujú svoju predstavu globálneho usporiadania sveta, Nového svetového poriadku násilím, sústredenou masívnou vojenskou agresiou. A po „výstrele z Auróry 2001“ okamžite nasledovalo napadnutie Afganistanu (cieľ: prevádzkovať ropovod cez Kaspické more), vstup do Iraku (skonfiškovať ropu, zriadiť základňu operácií na Strednom východe, Stredný východ súčasťou Nového svetového poriadku). Je zrejmé, že táto koncepcia „nového“ poriadku, práve tak, ako ani žiadna z jej operácií (militaristických či humanitárnych), nemá nič spoločné s právom alebo s humanizmom, ale s konšteláciou síl vo svete. Nešlo tu iba o ropu, možno skôr o to, ukázať, „kto je tu šéfom“. A keď sledujem „komunikáciu“ politických špičiek doma, v Európe, v USA a na najvyšších úrovniach medzinárodnej politickej scény, jej zvrátene osobný charakter, narcistickú zaslepenosť („Izoloval som ho! Vidíte!? Dorazil som ho, už prehráva.“ A odpoveď? „Veď ja mu ešte ukážem, kto tu prehráva!“ A tak ďalej, stále dokola), je mi jasné, že nemôže viesť k vzájomnému porozumeniu. Abnormálna akcia a za ňou pokrivená reakcia, na útok sa odpovedá útokom, narušené sociálne vzťahy, deformovaná verbálna i neverbálna komunikácia, reštriktívne a sústavne opakované choré správanie. To je len niekoľko čŕt súčasnej zahraničnej politiky USA a EÚ. Alebo tiež autizmu. Tu vskutku nejde o osobný dialóg, tu nekomunikujú osoby s vedomím hĺbky a váhy dejín, osoby spojené s druhými, s ľudskou históriou a kultúrou, tu do seba narážajú „subjekty“ záujmov, neschopné normálnej sociálnej interakcie, uzamknuté za priehľadnými stenami egománie. A k tomu diabolský tanec vojnových operácií, islamu, demontáže katolicizmu, obchodu s drogami, bombami, ľuďmi, rinčanie zbraňami namierenými proti hospodársky, spoločensky a duchovne resuscitovanému Rusku, snahy o jeho nielen geopolitickú likvidáciu. A zakladanie vojnových ohnísk v Ázii, Afrike, Európe. Tu prehrávajú všetci. A všetci nesieme spoluvinu. Podieľame sa na každej vojne, na každom vraždení, pretože nie sme z tohto sveta vytrhnutí, naopak, sme s ním nenarušiteľne existenciálne spätí. Čo sa deje v ňom, to sa odohráva aj v nás. Len je ťažké to rozpoznať. A my to nevieme, nedokážeme, nechceme. Alebo nás možnosť či predstava možnosti takého rozpoznania vháňa do osídiel bezodnej úzkosti. Ako ryby v akváriu. Naliehavá prítomnosť hrozby globálnej katastrofy. Zbabelosť, podlosť, zrada. Hlad, strach, smrť. Divný mrav. Opakovanie večného omylu vzájomného zabíjania. Neopakovanie spomínania, spájania večných ideí, ktoré nami hýbu, neobnovovanie minulosti, zahlušenie pamäti. Zasypanie ľudskej hĺbky, preťatie ľudských koreňov v nebi. Strata sluchu pre reč stromov, spev riek, ticho vrchov. Vnútorná prázdnota a zmätenosť. A viera? Len v pôžitky (pôžičky) a v kalkulácie so „svojou“ pravdou. A vernosť? Komu, čomu? Len nevernosti. Duchovné umieranie. To je situácia Západu. To je naša situácia. A v nej extrémne aktuálna otázka globálnej nukleárnej vojny. Cestou z tejto priepastnej situácie nie je idolatria slobody ani inej z hodnôt vyznávaných v prostredí bezduchého právnictva a morálnej plytkosti súčasného Západu s jeho filozofiou uniformity a konformizmu. A nie je ňou ani klaňanie sa človeku redukovanému na jeho materiálne potreby alebo na súčasť prírody, na živočícha v jeho autonómii voči mocnostiam, ktoré ho presahujú. Chrám našich „najvyšších“ hodnôt leží v rozvalinách, sloboda, indivíduum, ľudské práva, rozum, veda, blahobyt... ochoreli, prehodnotili sa, znehodnotili samy seba a viedli do skazy. Opäť sa nám tak pripomína fakt, na ktorý nesmieme zabúdať: „Človek je bytosťou protikladnou a konfliktnou v sebe samej: človek hľadá slobodu, je pre ňu priamo zapálený a nielenže ľahko upadáva do otroctva, ale taktiež ho miluje“. (Berďajev 1997, 49) Pozerám na všetky tie otázky, ktoré som tu doposiaľ vyslovil a nezodpovedal a cítim rozpaky a neistotu. Oko, ktoré hľadí na množstvo dverí. Jedny za druhými sa otvárajú a za všetkými oko, ktoré hľadí na oko. Vraciam sa, aby som sa pokúsil hľadať a načrtávať niektoré kontúry ich zodpovedania. Na tomto mieste, v tejto fáze môjho uvažovania o povahe nášho stavu, o všetkej tej vojne, o tom, kde to vlastne sme, si na viac netrúfam. Napokon, v prúdoch času, na cestách tohto sveta, ani na tej svojej, nie som lodivodom.

Tie otázky mnou hýbu, formulujem ich, vyslovujem ich, ale nie som to ja, kto ich kladie. Stojím tu neistý, zasiahnutý, ako Oidipus pred sfingou.

SÚČASNÉ VOJNY AKO ZLYHANIE POLITIKY.

Podľa písomne zaznamenaných dejinných udalostí najmenej troch posledných tisícročí môžeme vojnu považovať za univerzálny fenomén, ktorý sa vyskytoval v každom historickom období, a to bez ohľadu na spoločenský a hospodársky systém, na technológie alebo rodové či iné usporiadanie. Demografické teórie chápu vojny ako nástroj, ktorým ľudstvo bojuje proti preľudneniu a vyčerpaniu prírodných zdrojov. Ak by takáto teória bola pravdivá, už niekoľko atómových bômb by v našej prítomnosti explodovalo na viacerých miestach sveta, aby zredukovali náramný rast populácie zaznamenávaný od päťdesiatych rokov 20. storočia. Takisto vysvetlenia založené na ekonomických a mocenských faktoroch nás neprivedú ďalej. Samozrejme, pôsobili vždy, od gréckych mestských štátov, kde byť občanom jednej polis znamenalo v nemalej miere byť vo vojnovom spore s druhou polis, cez rímske mestské štáty a feudálne panstvá stredoveku až po moderné štáty, kde tí, ktorí sa zabíjajú a hynú v boji za vlasť, za kráľa, za slobodu, za demokraciu, nezískavajú ani bohatstvo, ani slobodu, ani vlasť... A moc? Kde je ich moc? Súčasné vojny permanentne porušujú medzinárodné právo. Nie sú pokračovaním politiky, naopak, sú jej odmietnutím a jej zlyhaním. Cieľ vojny nie je jej ospravedlnením. Tí, ktorí začínajú, vyvolávajú a vedú vojny, preukazujú svoju politickú nekompetentnosť a sú plne zodpovední aj za konflikty, ktorých dôsledky nepoznajú. V časoch globálnej kontroly konfliktov a globálne riadenej bezpečnosti (NATO, OSN) sú všetky štáty a všetky vlády za tieto konflikty zodpovedné.

A všetky tieto konflikty sú globálne, ak aj nie z hľadiska vojenskej intervencie, tak určite vzhľadom na ich ekonomické, sociálne a morálne dôsledky. Studená vojna pobaltských štátov proti Rusku, „skrytá“, no neprehliadnuteľná vojna USA proti Rusku a Európe, Ukrajina, Sýria, Jemen, ešte predtým Juhoslávia, Irak, Afganistan, Lýbia a všetky tie ďalšie, takzvane menšie či menej intenzívne konflikty, „utečenecká“ vojna proti Európe, a napokon globálna informačná vojna, to všetko naznačuje, že nemusíme čakať na ďalší totálny vojnový konflikt, už celé roky sme v ňom až po krk. Vojna vedie vždy k politike odlišnej od politiky, ktorá vojne predchádzala a pripravila ju. Žijeme v období historickej zmeny, keď systém usporiadania sveta vytvorený víťazmi druhej svetovej vojny sa rozpadáva. Zmizlo rozdelenie na západný a východný blok, politické režimy vytvorené koloniálnymi mocnosťami sú v kríze, Afrika jeden deň povstáva a nasledujúci zasa upadá, ekonomické problémy prekrývajú politické, sociálne i vojenské záležitosti, na perifériách veľkých mocností sa zvádzajú boje za nezávislosť alebo za ešte tuhšie nevoľníctvo. Súčasné konflikty sú evidentnými znakmi procesu, ktorý povedie k inému usporiadaniu medzinárodných vzťahov, k svetu odlišnému od toho, ktorý tieto konflikty vygeneroval. Nie je však isté, či táto historická zmena povedie k „novému“ svetovému poriadku. Bohaté a najbohatšie krajiny sa orientujú na veľmocenskú politiku a tie chudobné opäť túžia po otroctve. „Nový poriadok“ by napokon mohol byť aj starý poriadok koloniálneho modelu. Alebo prastarý poriadok tyranie a otroctva. A permanentná vojna, vojna bez hraníc je všade okolo nás, a pritom sa stále transformuje. Jej najnovšia metamorfóza pripomína vojnu zločineckých organizácií. Cieľom takýchto vojen nie je nastolenie pokoja a bezpečnosti a ich hlavnými hráčmi už nie sú štáty. Sme v rukách „gangov“, ktoré bez elementárnych zábran sledujú len svoje vlastné ciele, iba svoju prosperitu, a to na úkor ostatných. Pohybujú sa neobmedzene, bez hraníc, majú neobmedzené prostriedky, nerešpektujú nič, jediné, o čo usilujú, je neobmedzená moc a zisk. Vyhýbajú sa medzinárodnému právu a zákonnosti alebo ich arogantne porušujú, celé štáty podriaďujú svojim záujmom, kontrolujú ich politiku i zbrane. Je stále zjavnejšie, že armádne a policajné aparáty dnes už nezaujíma, aké je ich poslanie, prečo vykonávajú svoju službu, ale komu slúžia, pre koho pracujú. Ak účel armády spočíval vždy vo vyhnutí sa konfliktu, dnes pozorujeme ako americká armáda iniciuje vojny a mení režimy a vlády na strednom východe. Zatiaľ čo štát (ak sa nespreneverí svojmu určeniu) sa musí starať o spoločné dobro, gang sa stará výlučne o svoje súkromné, často protištátne „dobro“. Dôstojníci a vojaci armád premenených na gangy si nepripúšťajú vlastné myslenie, nestarajú sa o občianske a politické záležitosti, nepracujú pre národ či pre spoločné dobro, nebránia a neochraňujú verejnosť, sú žoldniermi, ktorí slúžia tomu, kto im platí. Financie predstavujú jediný vskutku globálne fungujúci systém. Na svoju činnosť využívajú tak legálne, ako aj ilegálne prostriedky – presne tak, ako to robia moderné zločinecké organizácie. Takto transformovaná vojna je nástrojom nadvlády, prostriedkom na donucovanie druhej strany, aby konala proti svojej vôli. Na príklade Grécka sme videli, ako vôľa ľudu musela ustúpiť opačným požiadavkám EÚ. Opäť sa tu prejavujú črty vojny zločineckých band. Diktát, ktorý láme vôľu vlády i celého národa, je predsa vojnovým aktom. Finančná vojna proti Grécku je dokonalou ukážkou zločineckej vojny. Len hlupák by si mohol myslieť, že Grécko falšovalo svoje údaje bez vedomia EÚ, ECB, MMF, Svetovej banky a vševediacich ratingových agentúr. A pri organizovanej utečeneckej kríze v Európe ide zasa „len“ o vojnu zločineckých band, o lámanie vôle Európanov, keď sa im nanucuje prijať zhubné nahromadenie nepriateľsky naladených más s rovnako nepriateľskou kultúrou a nepriateľským náboženstvom. Nezabúdajme, že Islamský štát, pokračovateľ al-Kaidy v terore a vojne za svetovú nadvládu islamu, na určitú dobu už predstavoval celkom reálne územie, od mesta Aleppo v Sýrii až po Bagdad (úplný názov znel Islamský štát Iraku a Levanty; samozrejme, nejde o skutočný štát – nikdy nebol žiadnym iným štátom uznaný – ale o teroristickú organizáciu). A jeho vodcovia oznamujú Európe, že bude okupovaná, Rím dobytý, kríže rozlámané, kresťania pozabíjaní, ich ženy zotročené a moslimovia sa rozmnožia a ovládnu všetky jej končiny. A to stále nie je koniec. Moslimovia (teda presnejšie, kabalistickí ovládači moslimských marionet) pracujú na svojom cieli, obnovení svetového kalifátu, a európske „elity“ blúznia o pokojnom náboženstve islamu. A pracujú tiež – na zničení európskych národných štátov, ktoré v „humanistickom“ kotle masového miešania rás, etník, kultúr, náboženstiev, pohlaví, jazykov rozvaria na hybridnú kašu bez vlastností; z nej pozliepajú európsky superštát, satanskú inštitúciu moci, bohatstva a pôžitkov plutokracie. A USA? Celkom v súlade so súčasnou líniou ich perfídnej politiky: Bojujú proti Islamskému štátu, a zároveň proti každému, kto bojuje proti Islamskému štátu. A veria, že majú pod kontrolou to šialené divadlo, ktoré rozohrávajú v stále zúrivejšom tempe a v diabolskejších podobách od pádu berlínskeho múru, keď následne porušili písané i ústne záväzky o zachovaní globálnej rovnováhy či už v jej bipolárnej verzii alebo vo vytváraní jej multipolárnej, polycentrickej formy. Miesto toho sa vrhli do „budovania“ „Štvrtej ríše“, Nového svetového poriadku s jediným centrom. Od septembra 2001 v závratnom besnení „vojny proti terorizmu“ organizujú rast stále novších buniek islamského svätého boja za svetový kalifát. Dnes táto vojna vyústila do vojny proti Európe. V okamihu rozpútania „utečeneckej krízy“ stíchli reči o islamskom terorizme. A vlna za vlnou na brehy Európy sa valia „inovované“ biologické zbrane. Už nejde o víry a baktérie (hoci aj tie títo imigranti – kolonizátori prinášajú), ale o ľudské bytosti použité v úlohe živých bômb. Inovácia je navrhnutá špeciálne pre „postmoderný“ model Európana, biorobota, človeka v anestéze, s inštinktmi nie kultivovanými, ale umŕtvenými, lapeného v lepkavej sieti médií a zábavy, omámeného ideologickými výparmi globalizmu, feminizmu, genderizmu, multikulturalizmu. Týmito zbraňami už nie sú len samovražední atentátnici, ale obrovské masy ľudí, ktorých ničivá sila spočíva v tom, že sú tu, zostanú tu a budú „šľachtení a krížení“. Neprispôsobia sa, neprijmú európske zákony, európsku kultúru, naopak, budú aj násilím presadzovať antieurópske zákony, právne zásady, zvyky, protikresťanské hodnoty, tradície a morálku. A prebudia strach a nenávisť a znásobia ich. To je kalkulácia oligarchickej kryptokracie, ktorá hýbe americkými „svalmi“ a ich európskymi prisluhovačmi, veľkými i malými.

Motívy vojny a symbolické svety. Nech sú historické, ekonomické či geopolitické faktory akokoľvek významné, nenapomáhajú pochopiť správanie ľudí v hrozivých vojnových udalostiach, ak v nich nerozpoznáme inkarnovanú prítomnosť extrémne intenzívnych emócií (afektov, nálad) nenávisti. No odkiaľ prichádza, kde pramení táto nenávisť? Bolo by omylom vidieť jej korene v dajakom vrodenom ľudskom sklone k násiliu. „Téza, že príčinou vojny je vrodená ľudská deštruktívnosť, sa musí zdať absurdná každému, kto má hoci aj nepatrné dejepisné vedomosti. Babylončania, Gréci a všetci štátnici až po naše časy plánovali svoje vojny z dôvodov, ktoré považovali za veľmi realistické. ... Vojna mala veľa motívov: pôda, ktorú chceli obrobiť, bohatstvo, otroci, suroviny, trhy, expanzia – a obrana. V určitej situácii sa medzi príčinami vojny objavila túžba po pomste alebo ničivá vášeň niektorého kmeňa, ale také prípady nie sú typické. Názor, že k vojne vedie ľudská agresia, je nielen nerealistický, ale priam škodlivý.

(Pokračovanie v budúcom čísle)

KULTÚRA
Dvojtýždenník závislý od etiky
Redakcia: Sološnická 41, 841 04 Bratislava
Telefón: 0911 286 452
Vydáva Factum bonum, spol. s r. o..
Wolkrova 39, 851 01 Bratislava.
IČO: 35 734 710

Predseda redakčnej rady: *Július Binder* – Šéfredaktor: *Teodor Križka* – Cena jedného čísla je 1.50 € – Časopis vychádza každé dva týždne, s výnimkou mesiacov júl a august. Ročne vychádza 21 čísel – Stánkový predaj: Mediaprint Kapa, Pressegrosso, a. s. Objednávky prijíma Slovenská pošta na elektronicklej adrese: ganisinova.renata@slposta.sk – Objednávky do zahraničia vybavuje: Slovenská pošta, a. s., Stredisko pfredplatného tlače, Uzbecká 4, P. O. Box 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranicna.tlac@slposta.sk – Telefonické predplatné: 02/54418102 alebo 02/54418091 – Registračné číslo: EV757/08 – Prijímame iba príspevky napísané elektronicky vo formáte word a graficky neupravené. Nevyžiadané rukopisy nevraciame. Stanovisko redakcie sa nemusí zhodovať s názorom autora – E-mail redakcie: kultura@orangemail.sk – Internetová stránka a archív časopisu: www.kultura-fb.sk –
ISSN 1335-3470 (tlačené vydanie) ISSN 1336-2992 (online)

Hurá multikulti – žiaľ na zaplakanie. Teror v mene Alaha

Darina Vergesová

Nad Európou visí Damoklov meč, hrozba ekonomického, národného a kultúrneho rozkladu. Prvým stupňom rozkladu hociktorého štátu je multikultúra, t. j. zmiešanie rôznych etník, kultúr a náboženstiev v jednu masu, pričom sa pôvodnému národu rozleptá domovina a výsledkom je akýsi ľahko manipulovateľný zlepenec, bez akejkoľvek identity. Privandrované, zväčša agresívne etniká získajú nadvládu nad domorodým obyvateľstvom, čoho sme dnes svedkami napríklad vo Švédsku. Samotní niekdajší švédski prívrženci multikultúry, ktorí sa jej nemohli dočkať, sa obávajú, že stratia vlastný štát. V niekedy kľudnom Švédsku je rabovanie, vraždenie, znásilňovanie a pod. na dennom poriadku. A to ešte nedošlo k vnútroštátnym rozbrojom medzi rôznymi novými národnostnými skupinami, ktoré stoja proti sebe. Švédi ťahajú za kratší koniec. Záchranu vidia v politike „pevnej ruky“, ktorá by mohla daťštát ešte do poriadku. Nebolo by to síce hneď, ale do 15 až 20 rokov je to vraj možné. Až takto ďaleko sa dostalo Švédsko so svojou neuváženou imigrantskou politikou. Podobne je to aj v Nemecku, ku ktorému sa vrátim.

Témou multikultúry spojenou s islamizáciou predovšetkým v Nemecku, som sa zaoberala už pred viac ako dvomi desaťročiami. Pozorovala som, že Nemecko bolo desaťročia rozkladané, pomaličky, ale isto. Všimla som si to, keď som ešte pred desaťročiami v istom nemeckom meste cestovávala električkou a od miestneho obyvateľstva som sa nelíšila. O jedno desaťročie neskôr už tomu tak nebolo a ďalšie desaťročie som bola vlastne „exotom“ v električke plnej multikultúry. Začala sa plazivá islamizácia Nemecka, teda aj Európy. Na zahmlenie situácie sa začalo biť na poplach, že Nemci utláčajú cudzincov a azylantov, že im podpaľujú príbytky … Ja som to videla trocha ináč. Dala som to na papier a začiatkom roka 1998 poslala do redakcie Literárneho týždenníka. Týždenník to zverejnil pod titulom „Domáci a hostia. O multikultúre v Nemecku trocha ináč“ (Literárny týždenník 12/1998). Nie každý bol s mojím článkom uzrozumený. Ozvali sa hlasy, že preháňam, že Nemci sú k cudzincom naozaj zlí, využívajú ich a pod. Nikto z mojich kritikov si nepoložil otázku, prečo všetci utekajú do Nemecka k tým zlým Nemcom a nie niekam inam.

V ďalšom uvádzam dva moje osobné pohľady na multikultúru a migrantov v Nemecku. Ten prvý dokumentuje, čo sa deje v Nemecku dnes, priamo pred našimi očami, ten druhý vyšiel ešte začiatkomroka 1998 v spomínanom Literárnom týždenníku č. 12/1998, je teda zhruba dvadsať rokov starý, a bol napísaný ako výstražné memento, čitateľmi bohužiaľ nepochopený.

I.) Nie je tomu tak dávno, čo sa do Európy začali valiť inváznehordy cudzorodej masy, zväčša mladých, dobre živených mužov s diabolským plánom, ktorého plody začali hneď po ich príchode pociťovaťženy, pre nich šľampy a obyčajná sexuálna hračka, húfy okradnutých, zmlátených alebo smútiacich za svojimi najbližšími – obeťami teroristických útokov uskutočnených Merkelovej hosťami. A tí si cestujú, kradnú, obchodujú s drogami a polícia to aj vidí, alebo aj nevidí, nevie si s nimi poradiť. Prišli islamizovať európskych nevercov - psov, ktorých zabitie nie je pre nich hriechom. A európske ovečky ich – svojich mäsiarov – vítali s otvoreným náručím. Podľa oficiálnych správ je v Nemecku vyše 400 tisíc migrantov, o ktorých existencii sa nič nevie, sú bez identity a vyše osem tisíc salafistov operujúcich transnacionálne v dobre vybudovanom celosvetovom sieťovom systéme.

V polovici minulého októbra sa vo Freiburgu v rieke Dreisam našlo mŕtve telo Márie Ladenburgerovej, 19-ročnej študentky medicíny. Vrah ju znásilnil, zbil a bezvedomú hodil do rieky. O tri týždne neskôr 30 km od Freiburgu zasa našli znásilnenú a zavraždenú 27-ročnú bežkyňu. Máriinho vraha sa podarilo identifikovať vďaka mladej policajtke, ktorá vyhodnocovala zábery kamery bezpečnostného systému v električke, v ktorej čistou náhodou sedel vrah s čiernym šálom na krku, aký sa našiel pri rieke. Pracovníkom z kriminálnotechnického inštitútu zasa neunikol ani vlas v tŕni, ktorý, ako sa neskoršie zistilo, tiež patril páchateľovi. Toho odhalili 3. decembra 2016. Bol ním 17-ročný Afganec Hussein K., ktorý prišiel do Nemecka v novembri 2015 ako maloletý, bez doprovodu a preto bol umiestnený v rodine, ktorá podľa informácií dostávala na neho od štátu denne 150 eur na stravu a bývanie. Iróniou osudu je, že Mária bola medzi tými, ktorí onoho času s ováciami vítali migrantov a dobrovoľne pracovala v zariadeniach pre migrantov. Migrantom pomáhali i jej rodičia. Jej otec, Clemens Ladenburger, vysoký činiteľ v Európskej komisii v Bruseli, dokonca v úmrtnom oznámení pre ich dcéru, ktoré vyšlo 26. októbra 2016 vo „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ vyzýva aj s manželkou verejnosť, aby zbierala peniaze pre utečencov. Uvedený Hussein K. má toho viacej na rováši. V r. 2013 ukradol na gréckom ostrove Korfu dnes 23-ročnej študentke tašku a jej majiteľku zhodil z brala. Ako zázrakom prežila, aj keď ťažko zranená. Afganec bol odsúdený na 10 rokov, ale už v októbri 2015 prepustený na slobodu pod podmienkou, že sa bude pravidelne hlásiť na polícii. Prihlásil sa raz a zmizol – do Nemecka.

Amis Amri, 24-ročný Tunisan bol vyše pol roka na zozname nemeckých bezpečnostných úradov pre podozrenie, že plánuje teroristické útoky. Večer 19. decembra 2016 kamiónom vrazil do davu ľudí na vianočných trhoch neďaleko Pamätného kostola cisára Wilhelma na Breitscheidplatz v centrálnej berlínskej štvrti Charlottenburg. Dvanásť ľudí bolo zabitých a 53 čiastočne ťažko zranených. Jednou z obetí bol pôvodný poľský vodič kamióna naloženého oceľou, ktorého našli zastreleného na sedadle spolujazdca. Vrahovi sa podarilo utiecť. Najskôr sa dostal do Nijmegenu (Holandsko) a odtiaľ diaľkovým autobusom do Lyonu (Francúzsko). Potom šiel vlakom do Talianska. Podľa talianskej polície šiel z Chambéry (Francúzsko) do Turína (Taliansko) a potom ďalej vlakom do Milána. 23. decembra počas rutinnej kontroly pri meste Sesto San Giovanni ho zastrelil taliansky policajt. Dvojčlenná policajná hliadka vyzvala Amriho na predloženie dokladov, ten na ňu ale s výkrikom Alláhu akbar zaútočil a jedného policajta zranil. Pri pokuse o útek ho druhý policajt zastrelil.

Zaujímavé je sledovať cestovnú chronológiu Amis Amriho, Merkelovej „hosťa“, vraj traumatizovaného migranta hľadajúceho útočisko v Európe. Amri vyrástol v centre Tuniska, v meste Queslatii, považovaného za stredisko salafizmu. Školu zanechal keď mal 15 rokov, dopustil sa niekoľkých trestných činov, ako krádeže a drogových deliktov, v r. 2010 ukradol nákladné auto. V r. 2011 za pomoci prevádzačov a finančnej podpory príbuzných sa dostal do Talianska, kde požiadal o azyl. V tom čase bol v neprítomnosti odsúdený v Tunisku na päť rokov väzenia za lúpeže. Podľa talianskeho ministerstva spravodlivosti bol Amri registrovaný na talianskom ostrove Lampedusa vo februári 2011. Prišiel tam počas arabskej jari na člne, podobne ako desaťtisíce mladých Tunisanov. Amri prišiel do Talianska bez papierov, urobil sa o dva roky mladším a ako neplnoletý utečenec bez doprovodu, sa dostal do katolíckeho zariadenia Instituto Giovanna Romeo Sava v Belpasso na Sicílii. Tam chodil aj do školy, kde terorizoval spolužiakov a v tomto inštitúte sa dopustil viacerých násilností. Spolu s ďalšími štyrmi neplnoletými tuniskými utečencami protestoval proti podmienkam ubytovania (zlé jedlo, malé porcie, nedostatok cigariet, alkoholu a telefónnych kariet) a dlhej azylovej procedúre. V októbri 2011 týchto päť Tunisanov podpálilo miestnosti inštitútu a zbili vychovávateľa. Škoda činila asi 30 000 eur. Vtedy 19-ročný Amri bol odsúdený na štyri roky väzenia v Catanii za ublíženie na tele a podpaľačstvo. Kvôli šikanovaniu a bitiu ostatných väzňov, napadnutiu stráže a zdevastovaniu cely, bol opakovane premiestňovaný do iných väzníc (Enna, Sciacca, Agrigento). Nakoniec sa dostal do Palerma, najprv do Pagliarelliho väznice, potom do Ucciardoneho väznice. V máji 2015 bol presunutý do Caltanissetta a odtiaľ mal byť odsunutý do Tuniska. Tunisko ho odmietlo a následne bol Amri prepustený na slobodu s podmienkou, že opustí Taliansko. Talianske úrady podľa vlastných údajov poskytli Schengenskému informačnému systému všetky relevantné informácie o Amriovi, jeho odsúdení a správaní sa vo väzeniach. Začiatkom utečeneckej krízy v júli 2015 prišiel Amri do Nemecka cez Freiburg, kde bol 30. júla zaregistrovaný. Potom šiel zrejme ďalej do Severného Porýnska-Vestfálska, kde sa zdržiaval v Oberhausene a v Kleve, a tu vystupoval pod dosiaľ zistenými 14 rôznymi identitami. A podľa toho aj inkasoval finančnú pomoc. V apríli 2016 požiadal v Dortmunde o azyl a uviedol, že je Egypťan a vo vlasti politicky prenasledovaný. V dôsledku toho mal nárok na finančnú pomoc podľa Zákona o podpore pre ľudí, ktorí požiadali o azyl. V júni 2016 bola jeho žiadosť o azyl ako "zjavne neopodstatnená" zamietnutá. Od tej doby mal len Duldung (niečo ako strpenie, pozhovenie) imigračného úradu v Kleve. Podľa úradov sa Amri zdržiaval v Berlíne, Freiburgu a v Severnom Porýnsku-Vestfálsku, oficiálne bol však nahlásený v utečeneckom zariadení v Emmerichu na Rýne. V júli 2016 pátrala po ňom polícia z dôvodu ťažkého ublíženia na zdraví dobodaním nožom v jednom berlínskom bare. Vyšetrovanie bolo zastavené, pretože Amri bol v tejto dobe nezvestný. Polícia ho chytila 30. júla pri náhodnej osobnej kontrole vo Friedrichshafene. Na žiadosť Okresného súdu v Ravensburgu bol vzatý do väzby, kde mal čakať na vykázanie z Nemecka. K tomu nedošlo, lebo nemal platné papiere a Tunisko jeho štátnu príslušnosť poprelo. Na žiadosť cudzineckého úradu v Kleve bol Amri prepustený na slobodu.

V Nemecku je niečo vyše tritisíc mešít, medzi nimi liahne bojovníkov pre tzv. Islamský štát. Amri chodil pravidelne do mešity v Hildesheime, kde kázal salafista Abu Walaa, jeden z hlavných IS-regrutantov. 2015 bol Amri v skupine, ktorá sa zúčastnila výcviku na boj v Sýrii. V marci 2016 inicioval krajinský kriminálny úrad Severné Porýnsko-Vestfálsko súdne konanie proti Amrimu pre podozrenie z prípravy kriminálneho činu. Od 14. marca 2016 bol skryte sledovaný, vrátane jeho komunikácií. Vzhľadom k tomu, že sa Amri zväčša zdržiaval v Berlíne, kde obchodoval s drogami, jeho pozorovanie prebrali berlínske úrady. Toto skončilo v septembri 2016. 14. decembra Landeskriminalamt Düsseldorf klasifikoval Amriho ako salafistu a radikálneho fundamentalistu a dortmundské policajné prezídium ho hodnotilo ako sympatizanta Islamského štátu. Vedelo sa, že hľadá návody na výrobu bômb a že sa ponúkol ako samovražedný atentátnik. Myslím, že ďalej pokračovať nie je potrebné. Sedliacky rozum sa pýta, ako je možné, že jeden odkundes, príživník a vrah-vrahov môže ťahať za nos prakticky celú Európu, jej bezpečnostné zložky, sociálne úrady … A podobných Amriov je v Nemecku okolo 600, o ktorých sa vie, a predsa sa im dovolí voľne sa pohybovať po Európe.

Z 24. na 25. decembra 2016 podpálilo sedem mladých migrantov v berlínskej stanici metra Schönleinstraße spiaceho 37-ročného bezdomovca. Nebyť pozorných pasantov a pracovníka metra, ktorý duchaplne nasadil hasiaci prístroj, obeť by bola zhorela zaživa. V médiách sa spočiatku hovorilo a písalo iba o mladých páchateľoch, ktorí obeť „ohrozili ohňom“. Zamlčovalo sa, že páchateľmi boli migranti. Kamery bezpečnostného systému sa nedajú oklamať a zreteľne ukázali 7 mladých mužov s výzorom severoafričanov, čiže Arabov, ktorí z miesta činu utiekli metrom. Páchateľov sa podarilo identifikovať a zatknúť. Šesť z nich je zo Sýrie a jeden z Libanonu (15-ročný, štyria 17-roční, 18-ročný a 21-ročný), všetci políciidobre známi. Pokusy o vraždu obetí podpálením muslimami v Nemecku sa hromadia. V Hamme 23. decembra 2016 traja mladíci posprejovali a zapálili dve deti vo veku 9 a 10 rokov na detskom ihrisku. V Kolíne na Štefana (26. decembra) zasa 45-ročný Turek polial benzínom policajtku a chcel ju zapáliť. Jej kolegyni sa ale podarilo Turkovi zapaľovač vytrhnúť z ruky.

Na zázname kamery bezpečnostného systému z 27. októbra 2016 v berlínskom metre v Neukölln je zachytený muž, ako kopol 26-ročnú ženu na pohyblivych schodoch do chrbta. Žena zletela dolu schodmi a páchateľ s tromi spoločníkmi šiel ďalej. Obeť skončila v nemocnici so zlomenou rukou. Polícia zverejnila videový záznam až 8. decembra, čiže takmer 6 týždňov po trestnom čine, lebo bola donútená verejnosťou. Vinníka sa podarilo chytiť 17. decembra v autobuse, ktorý prišiel z Francúzska. Je ním 27-ročný Bulhar Svetoslav S. (pravdepodobne bulharský Turek).

Vek atentátnikov je čím ďalej tým nižší. Prokuratúra vo Frankenthali potvrdila, že dvanásťročný Nemec irackého pôvodu sa pokúsil dvakrát spáchať dva teroristické útoky v Ludwigshafene. Cieľom bol vianočný trh. Našťastie zapaľovací mechanizmus amatérsky zhotovených bômb nefungoval. Podľa odborníkov to malo islamistické pozadie. Alebo 17-ročný Afganec vyzbrojený sekerou a nožom napadol cestujúcich vo vlaku. Najnovšie majú Merkelovej mladiství „hostia“ novú hračku. Sáču Nemcov na koľajnice. V Hamburgu sa 18.1.2017 pokúsil 16-ročný mladistvý ukradnúť 34-ročnej žene tašku. Žena sa bránila, tak ju sotil na koľajnice rýchlodráhy (S-Bahn). Mala šťastie, že práve v tú minútu nešiel vlak. Iba niekoľko dní predtým skupina mladíkov strhla v berlínskom metre 26-ročnému mužovi čiapku z hlavy a hodila na koľajnice. Po čiapke nasledoval aj jej majiteľ. Obidve obete mali šťastie, že na perónoch boli cestujúci, ktorí im pomohli rýchlo sa dostať von z koľajníc. Médiá o tom neinformovali. Podobné prípady v Nemecku nie sú ojedinelé, sú dennou záležitosťou. Politici a média zaťato mlčia.

Vládni činitelia sa tomuto nečinne, s údivom prizerajú, ako ich traumatizovaní, vojnou postihnutí „hostia“ ich pohostinnosť zneužívajú. Merkelová sa k trestným činom jej „hostí“ nevyjadruje, a ak, tak varuje pred paušálnym odsudzovaním migrantov. Podľa nej kriminalita migrantov vraj nie je vyššia ako Nemcov. Jej migrantská politika otvorených dverí je v poriadku. V poriadku nie je ale „nesolidarita ostatných európskych štátov“, ktorí nesúhlasia s prerozdeľovaním utečencov.

(Pokračovanie v budúcom čísle)